SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 120, ЧИСЛО 35, П'ЯТНИЦЯ, 30 СЕРПНЯ 2013 РОКУ 1893 Vol. 120, No. 35, FRIDAY, AUGUST 30, 2013 $1.00

В Києві освячено Патріярший собор Воскресіння Христового

КИЇВ. – 18 серпня у столиці України відбулася подія, котру за її всеукраїнським, всенаціональним значенням і за надзвичайною урочистістю її атмосфери з повним правом можемо назвати історичною: Верховний Архиєпископ Української Греко-Католицької Церкви Святослав (Шевчук) освятив новозбудований головний храм цієї Церкви – Патріярший собор Воскресіння Христового. То був величний, сповнений глибокого символічного змісту момент повернення Української Греко-Католицької Церкви до золотоверхого Києва після 380 років вигнання.

„Цей собор є видимим знаком єдности й соборности нашої Церкви як в Україні, так і далеко поза її межами. Ми будували його всі разом – цеглинками-пожертвами, що надходили сюди з усього світу. Цей собор збирає усіх синів і дочок Володимирового Хрещення, закликає їх до єдности, до відновлення у вірі, до джерела небесної поживи в духовній пустелі сучасного світу",– наголосив Патріярх Святослав у проповіді до духовенства і вірних.

Перед тим, як освятити престол, архиєреї помили його водою з милом, червоним вином, рожевою водою. Виливаючи тричі навхрест вино на престол, Глава Церкви промовив: „Окропи мене іссопом і очищуся, обмий мене і стану біліший від снігу". Потім трапезу помастили миром, і Патріярх Святослав повідомив: „У цю трапезу ми вклали мощі цілої спільноти святих: апостолів Петра і Павла; св. Андрія Первозваного, першого з покликаних і благовісника Божого Слова на київських горах; Папи Климента Римського та Мартина, які загинули на українських, кримських, землях; святого священномученика Йосафата, що своєю кров'ю запечатав єдність Київської Церкви з Римським Апостольським престолом; блаженних священномучеників XX ст. Миколая Чарнецького та Йосафата Коциловського".

Після освячення престолу свяченою водою окропили стіни собору з внутрішньої сторони. Цим і був довершений чин освячення храму.

В урочистій Службі Божій взяли участь офіційні делеґації від Римо-Католицької Церкви та Східніх Католицьких Церков. Римо-Католицьку Церкву представляв Архиєпископ Вільнюсу Кардинал і Папський леґат Аюдріс Юзас Бачкіс; президент Американської Єпископської Конференції, Архиєпископ Ню-Йорку Кардинал Тімоті Долан; Апостольський нунцій в Україні Архиєпископ Томас Едвард Ґаліксон; президент Канадської Єпископської Конференції, Архиєпископ Едмонтону Ричард Смит; представник Польської Єпископської Конференції, Архиєпископ Любліну Станіслав Будзік; представник Римо-Католицької Церкви в Україні Архиєпископ Петро Мальчук; представник

(Закінчення на стор. 5)

Вірні на освяченні Патріяршого собору Воскресіння Христового. (Фото: Іко Лабунька)

У Львові відбувся X Світовий Конґрес Українців

Промовляє президент СКУ Євген Чолій. (Фото: Рома Лісович)

Ходою вулицями Львова відзначено 80-ліття Голодомору. (Фото: Рома Лісович)

ЛЬВІВ. – X Світовий Конґрес Українців відбувся 20-22 серпня з участю 208 делеґатів з 27 країн світу. До делеґатів долучилися 350 гостей з різних країн світу і багатьох областей України, щоб брати участь у нарадах і ознайомитися з працею Світового Конґресу Українців (СКУ).

Конґрес уможливив учасникам ділитися успіхами, обмінятися думками і опрацювати пляни для дальшої консолідації 20-мільйонної діяспори. На конґресі були присутні представники владних структур України та провідники опозиції.

Конґрес, який був присвячений пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років, розпочався 20 серпня ходою вулицями Львова і Панахидою перед пам'ятником Тарасові Шевченкові на головній площі міста.

Увечорі відбулося офіційне відкриття X конґресу українців у Львівському національному академічному театрі опери та балету ім. Соломії Крушельницької, під час яко-

(Закінчення на стор. 12)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Росія погрожує Україні

МОСКВА. – 26 серпня відбулися переговори між представниками урядів Росії та України, які обговорювали можливі наслідки підписання Угоди про асоціяцію України з Европейським союзом. Росія посилила митні перевірки українських товарів під приводом підготування до майбутнього розширення зони вільної торгівлі ЕС. Після переговорів у Москві Перший віце-прем'єр-міністер Росії Ігор Шувалов повідомив, що Росії, в разі підписання угоди про вільну торгівлю між ЕС та Україною, доведеться застосовувати спеціяльну митну контролю та запровадити єдиний митний тариф на всі групи товарів, які йдуть з України. Президент Росії Володимир Путін теж заявив, що Митний союз вдасться до захисних заходів у разі, якщо Україна піде на лібералізацію торговельного режиму з ЕС. *(Бі-Бі-Сі)*

Посол США відвідає Ю. Тимошенко

КИЇВ. – Посол США в Україні Джефрі Паєт 26 серпня заявив про бажання відвідати Юлію Тимошенко у Харкові. Коментуючи судові процеси проти неї, Посол уточнив: „Йдеться про те, як колишню голову уряду переслідують в правовій площині за дії, вчинені на офіційній посаді. Це не про особу – це про принцип. Ця проблема викликає велику стурбованість у США, в Конґресі, а також в Европі – не лише серед европейських урядів, а й у Европейському суді з прав людини, який визначив, що затримання Ю. Тимошенко було незаконним і безпідставним". *(„Українська правда")*

Для розвитку „Зелених ринків"

КИЇВ. – 22 серпня керівник проєкту „Розвиток ринкової інфраструктури" американської аґенції міжнародного розвитку USAID Микола Гриценко повідомив про напрями проєкту „Зелені ринки", який дозволить виробникам сільської продукції вийти на експорт та зміцнить їхні позиції на внутрішньому ринку. Розбудова мережі фармерських і місцевих ринків плянується з максимальним використанням наявної бази, яка наразі включає 1,825 ринків різного рівня. *(„Укрінформ")*

Хамство актора з Росії

СИМФЕРОПІЛЬ. – Популярний російський актор Олексій Панін потрапив у Криму в низку політичних скандалів. Вистави з його участю скасовані. 20 серпня в Алушті його авто несподівано дало задній хід і вдарило таксівку кримського татарина. Після цього О. Панін побив водія таксівки і образив його. Представники кримськотатарської спільноти заявили протест. Генеральний консул Російської Федерації в Криму В'ячеслав Світличний засудив вчинок О. Паніна: „Для мене хамство неприйнятне. І воно не має ані статусу, ані національности. Якщо актор Панін справді ударив молоду людину, та ще й образив її національність, цинічно коментуючи свій потворний вчинок, то я розглядаю це як ляпас Росії". Сам О. Панін заявив, що „Сталін під час війни виселив з Криму татар, які в Севастополі стояли з дивізіями СС, і коли дивізії пішли, татари залишилися й знищували російських людей". Про побитого водія він сказав: „Татарин, якого Сталін недорозстріляв, повернувся до Криму. Бачили дерева вздовж дороги? Для кожного татарина – по дереву". На запитання, не чи боїться він, що його визнають в Україні небажаною особою, актор відповів: „Я не в Україні, я – в Криму!". *(Радіо „Свобода")*

Банк продає золоті монети

КИЇВ. – Національний банк України в січні-липні цього року продав 19.5 тис. інвестиційних монет на загальну суму понад 35 млн. грн. 24 серпня банк повідомив, що загалом продано 5,300. золотих і 14.2 тис. срібних монет – на 10.1 відс. більше, ніж за весь минулий рік. Найбільшою популярністю монети користуються в Київській, Одеській, Харківській, Львівській, Дніпропетровській і Донецькій областях. Національний банк України почав випуск золотих монет в грудні 2011 року. *(УНІАН)*

Пом'янули жертви Голодомору

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – 20 серпня учасники Світового Конґресу Українців провели жалобну ходу від „Львівської Політехніки" до пам'ятника Тарасові Шевченкові, присвячену пам'яті жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років.

Біля пам'ятника Митрополит Львівський Української Греко-Католицької Церкви Ігор Возьняк разом з священиками відслужив Молебень, після якого відбулося віче, на якому виступили президент СКУ Євген Чолій, співголова комітету з вшанування Голодомору Ігор Юхновський і генеральний секретар СКУ Стефан Романів.

Після віча учасники поклали до підніжжя пам'ятника Кобзареві по п'ять колосків, перев'язаних жалобною стрічкою на згадку про сталінський закон про п'ять колосків, котрі могли врятувати людське життя, а ставали й причиною смерти.

У супроводі хору усі заспівали „Боже, великий єдиний" і попрямували до оперного театру, де відбулося урочисте відкриття конґресу.

Колоски біля пам'ятника Тарасові Шевченкові. (Фото: Марта Осадца)

З УКРАЇНСЬКИХ РЕФЛЕКСІЙ

Будьмо пильні і будьмо готові

Петро Часто

Росія близька до передсмертної агонії. І вона не врятується, навіть коли знову загарбає Україну. Даремною буде ця жертва. Якби владні „реґіонали" бодай на мить перестали бути примітивами в політичному сенсі і потворами в сенсі моральному й усвідомили безвихідну історичну ситуацію, в якій сьогодні перебуває Росія, їхнє жалюгідне промосковство вивітрилося б з них в момент ока. Але цього не станеться, і все закінчиться абсурдом: незалежна Українська держава – її незалежна від народу влада – з дурного розуму, сама, мов загіпнотизований кролик, полізе у пащу ненаситного російського монстра. Ці нещасні, що самі собі обрали долю україножерів, податимуть у близьке вже пекло, будучи певними, що їх чекає рай.

Офіційна Україна оглухла і неспроможна почути тієї жменьки найчутливіших авторів, котрі остерігають, що від путінської Москви слід найближчим часом чекати особливо небезпечних провокацій – подібних до вбивства Ґеорґія Ґонґадзе, В'ячеслава Чорновола, історії з „Кольчугами" або „піддиванних" записів Миколи Мельниченка. На сьогоднішньому рівні проникнення московської аґентури в усе суспільне життя України – політичне, економічне, культурне, церковне – здійснити це буде легко і цілком безборонно, ба – з активним сприянням усіх українських силових структур, які давно, особливо ж від моменту приходу до влади „реґіоналів", служать неоімперським інтересам Москви.

Але саме тому, що всі вирішальні чинники в Україні вже надійно і, на переконання путінських стратегів, незворотно перехоплені, Москві, задля ошукання решти світу, дуже важливо відволікти увагу від своєї певної, просто ще назовні не виявленої перемоги. Їй треба знищити незалежну Україну руками українців.

Правильніше було б сказати – донищити, тому що в усій російській політиці, царській і совєтській, ніколи не було послідовнішої лінії, ніж викорінення волелюбного українського духу. Іншими словами, ні в чому Москва не має такої досконалої школи і такого практичного досвіду, як у поборюванні українства. Ця війна не стихала ні на мить, навіть в історично куценький період ґорбачовсько-єльцинської „демократії" – адже ж ні Михайло Ґорбачов, ні Борис Єльцин не відкликали з України московську аґентурну мережу і не скасували її антиукраїнських завдань.

А коли Вадим Бакатін, голова КҐБ після серпневого московського путчу 1991 року, взявся виводити на денне світло цю чорну від невинної людської крови службу і передав американцям документацію системи підслуховувань в новому Посольстві США в Москві, каґебісти, насмерть перелякані можливою люстрацією, були готові до другого путчу – й великий демократ Б. Єльцин звільнив „ліберала" В. Бакатіна з органів.

Діло дедалі швидше входило у звичну колію і дійшло до логічного наслідку: Росію очолив каґебіст Володимир Путін, і з тієї „логіки", яка ще, ой, вилізе Росії боком, всередині формальної Російської держави перезаснувалася і ще сильніше утвердилася держава неформальна – служба безпеки.

Що держава в державі – не літературна гіпербола, переконує книжка мужньої московської журналістки Євгенії Альбац „Держава всередині держави", з якої довідуємося прямо фантастичне число каґебістів напередодні розвалу СРСР: 720 тис. А кількість „співробітників", тобто завербованих аґентів, доходила до 3 млн. осіб.

Доба Б. Єльцина виявилася нещасливою для

(Закінчення на стор. 18)

Освячено пам'ятник на могилі Ігоря Білозора

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – 19 серпня у музеї-заповіднику „Личаківський цвинтар" відбулося урочисте відкриття та освячення пам'ятника на могилі композитора Ігоря Білозора, авторами якого є скульптори Андрій і Володимир Сухорські та архітектор Костянтин Малярчук.

Участь в урочистості взяли представники місцевої влади, члени родини композитора, близькі та друзі, львівські мистці. Розпочалася урочистість з Молебня, освячення пам'ятника і покладання квітів до його підніжжя. Після цього відбулося віче, на якому виступили син композитора Андрій Білозір, співачка Оксана Білозір, поет Богдан Стельмах, однокласник композитора Юрій Сухар, ветеран війни Іван Ільків, поетеса Ангеліна Уборіна і голова Европейського Конґресу Українців Ярослава Гортяні.

Урочистість чудовим співом прикрасила Львівська державна академічна чоловіча хорова капеля „Дударик". На закінчення усі заспівали „Чуєш, брате мій".

Увечорі в Національному академічному українському драматичному театрі ім. Марії Заньковецької відбувся концерт „Слід на землі", присвячений пам'яті І. Білозора.

А 20 серпня було відкрито фотовиставку, присвячену композиторові. На виставці представлені 62 світлини з життя І. Білозора.

Композитор і виконавець, Народний артист України, провідник ансамблю „Ватра" І. Білозір народився 24 березня 1955 року в Радехові. Жорстоко побитий 8 травня 2000 року, від отриманих травм помер і був похований на Личаківському цвинтарі.

Пам'ятник Ігоря Білозора. (Фото: Марта Осадца)

НА ТЕМИ ДНЯ

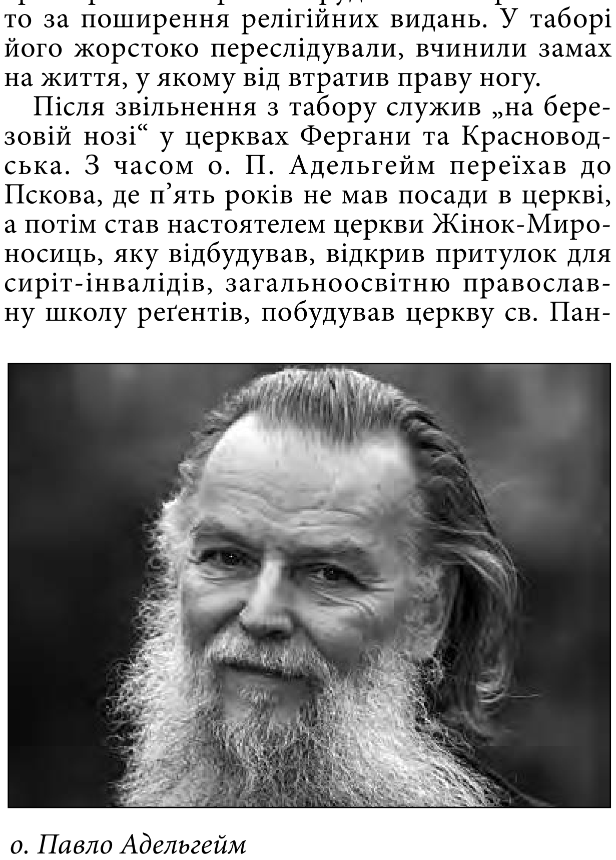
Вбили останнього вільного священика РПЦ

Левко Хмельковський

5 серпня у Пскові, Росія, вбили о. Павла Адельгейма, якого називали „останнім вільним священиком Російської Православної Церкви". Вбивству передував затяжний конфлікт о. П. Адельгейма з предстоятелями РПЦ. Власне, його тернистий шлях почався ще в дитинстві. У 1938 році, коли він народився, в Києві розстріляли його діда Павла, що мав німецьке походження, будував каолінові заводи в Україні. У 1942 році розстріляли батька Анатолія, у 1946 році ув'язнили матір Тетяну. Дитина опинилася в сиротинці. Коли П. Адельгеймові виповнилося 18 років, він вступив до Київської духовної семінарії, але на третьому році навчання ректор Філарет (Денисенко) виключив його за відмову відзначати комуністичне свято.

П. Адельгейм поїхав до матері, яка на той час вже була на засланні у Казахстані, де він став дияконом у Ташкенті і після закінчення духовної академії був призначений священиком в узбецькому місті Кагані, побудував там церкву, але у 1969 році був засуджений до трьох років виправно-трудових таборів нібито за поширення релігійних видань. У таборі його жорстоко переслідували, вчинили замах на життя, у якому він втратив праву ногу.

Після звільнення з табору служив „на березовій нозі" у церквах Фергани та Красноводська. З часом о. П. Адельгейм переїхав до Пскова, де п'ять років не мав посади в церкві, а потім став настоятелем церкви Жінок-Мироносиць, яку відбудував, відкрив притулок для сиріт-інвалідів, загальноосвітню православну школу реґентів, побудував церкву св. Пантелеймона в лікарні для душевнохворих дітей, проводив щотижневі Біблійні читання з парафіянами, розміщував проповіді в інтернеті.

о. Павло Адельгейм

Просвітницька та благодійна діяльність о. П. Адельгейма викликала вороже ставлення до нього провідників РПЦ. Особливо воно загострилося після появи книжки о. П. Адельгейма „Догмат про Церкву в канонах і практиці", у якій він заявив, що вчинки ієрархів РПЦ не відповідають християнським канонам Церкви, що у РПЦ панує архиєрейське свавілля. Він порівняв РПЦ з Комуністичною партією, де генеральний секретар був царем, а його підлеглі в областях – безоглядними виконавцями царської волі. Священик доводив: „Церква бере участь у державних справах, а держава використовує її ідеологічні перспективи. Виникає небезпека втрати якости, поява примусу. Держава в цьому не бачить лиха: примусимо, то будуть і хреститися, і причащатися, і молитися. Триває небезпечна клерикалізація держави. Усе це відвертає народ від Церкви".

І справді, іронічні відгуки викликають сучасні президенти Росії чи України, які йдуть до церков, щоб стати перед телекамерою і перехреститися, тоді як усім відоме їхнє недавнє походження.

Ніхто з діячів Церкви не міг спростувати наведених у книзі звинувачень, але о. П. Адельгейма у 2001 році позбавили права служити в церквах. На його життя знову зробили замах.

Ще у Києві П. Адельгейм одружився з Вірою в селі Гайворон Чернігівської области, з якою мав трьох дітей. Вони прожили разом 54 роки.

Священика 5 серпня вбив кінооператор Сергій Пчелінцев, 27 років, який приїхав з Москви і гостював три дні, а потім тричі вдарив гостинного господаря ножем. Священиків на похорон прийшло мало. Пояснили, що їм заборонила єпархія. З представників Московського патріярхату на смерть о. П. Адельгейма ніхто не озвався.

Рік тому о. П. Адельгейм у день свого народження, 1 серпня, сказав: „Я в Церкві нікому не потрібний. Не тільки не потрібний, але й вкрай небажаний. Будь-якої миті мене звідти можуть викинути. Я цього чекаю спокійно. Мені вже 75 років. Помру через п'ять років, помру завтра – це вже не важливо. Але я жалію тих священиків, які тепер молоді і перспективи не мають. І жодних прав не мають. Священиків позбавили можливости виконувати свої обов'язки".

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Черговий шантаж Росії

КИЇВ. – Про відмову Росії від співпраці з Україною в будуванні літаків „Ан-124" і „Ан-70" попередив 27 серпня директор військових програм Центру Разумкова Микола Сунгуровський. Він припускає, що Росія намагається „поставити Україну на коліна" і заволодіти активами українського заводу ім. Олега Антонова. „Це – тимчасовий шантаж, оскільки в Росії вже будували заводи в Казані і Воронежі, але літаків покищо нема. Без української технологічної і наукової бази вони навряд чи обійдуться", – сказав М. Сунгуровський. Віце-прем'єр Росії Дмитро Роґозін теж заявив, що Росія може відмовитися від співпраці з Україною в будуванні літаків „Ан-124" і „Ан-70". *(„Укрінформ")*

Нагороди від В. Януковича

КИЇВ. – 24 серпня Президент України Віктор Янукович нагородив міністра освіти і науки Дмитра Табачника, міністра внутрішніх справ Віталія Захарченка, Митрополита Одеського та Ізмаїльського Української Православної Церкви Московського патріярхату Агафанґела (Олексія Савіна) та групу інших діячів державними орденами за значний особистий внесок у державне будівництво, соціяльно-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток України. Також 11 громадянам присвоєно звання „Герой України". Засоби масової інформації зазначають, що нагороди сприймаються не як державні, а як особисті відзнаки від В. Януковича, тому були випадки відмови нагороджених від цих відзнак. „Нагородивши низку реґіоналів, В. Янукович продемонстрував вірність радянським традиціям – нагороди отримують не за заслуги перед державою, а за особисту відданість правителеві", – зауважила опозиційна газета „Новий погляд". *(УНІАН)*

Відмова від видобутку сланцевого газу

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Депутати обласної ради 21 серпня не дали згоди на видобуток сланцевого газу на Прикарпатті. Вони висловили 130 зауважень до угоди з компанією „Шеврон" і попросили Кабінет міністрів врахувати їх. Угода передбачала видобуток сланцевого газу на території области американською компанією „Шеврон" і українським приватним підприємством „Надра-Олеська". Участь в дискусії навколо доцільності видобутку сланцю на Прикарпатті брав міністер енерґетики та вугільної промисловості Едуард Ставицький, який пообіцяв, що 10 відс. прибутку від видобутку сланцевого газу залишиться в бюджеті области. *(„Укрінформ")*

Відбудеться Шевченківська лекція

КИЇВ. – Президент України Віктор Янукович 27 серпня підписав розпорядження про проведення 2 вересня в усіх школах Всеукраїнської телевізійної Шевченківської лекції, присвяченої 200-річчю від дня народження поета. Розпорядження підписано на підтримку ініціятиви Міністерства освіти і науки України та Благодійного фонду „Велика родина" про сприяння вивченню молодим поколінням творчої спадщини Тараса Шевченка. Лекція відбудеться у Київському національному університеті ім. Т. Шевченка і транслюватиметься в етері Першого національного каналу. Під час заняття використовуватимуться архівні документи, відеосюжети, ілюстративні матеріяли про життя і творчість Кобзаря. *(УНІАН)*

Тризуб не сподобався

ХЕРСОН. – На пасажирському теплоході „Арарат", капітаном якого є Сергій Колесник, троє гостей з Росії 26 серпня зажадали зняти з теплоходу тризуб і прапор України. Заступник начальника адміністрації портів Анатолій Донець за скаргою росіян особисто зірвав символіку України і заявив: „Тут має висіти портрет Леніна!". Команді заборонили виходити в рейс, але на прохання капітана теплохід все ж таки випустили з порту, проте наказали річковикам написати заяви на звільнення „за власним бажанням". А. Донець найбільше був обурений тим, що команда вітається словами „Слава Україні!". *(„Українська правда")*

АМЕРИКА І СВІТ

Світ занепокоєний хемічною атакою

ВАШІНҐТОН. – Виступаючи 23 серпня у програмі Сі-Ен-Ен, Президент Барак Обама сказав, що повідомлення про застосування урядовим сирійським військом хемічної зброї проти опозиції в ніч на 21 серпня, від чого загинули майже 1,000 сирійців, викликали „надзвичайно серйозне занепокоєння". Б. Обама висловив надію, що ООН терміново з'ясує всі обставини цієї події. Хемічна атака сталася через рік після того, як Б. Обама остеріг керівників Сирії, що застосування хемічної зброї стане „крайньою межею", з якою міжнародна спільнота не примириться. Тим часом Росія, яка далі підтримує Президента Сирії Башара Асада, вважає, що повідомлення про хемічну атаку є навмисною провокацією проти уряду Б. Асада. Міністер закордонних справ Великобританії Віліям Гейґ і Міністер закордонних справ Франції Лорен Фабіюс заявили, що нема жодних сумнівів у тому, що за нападом з використанням хемічної зброї у Дамаску стоїть Президент Б. Асад. *(„Голос Америки")*

Найбільше страждають діти

НЮ-ЙОРК. – Згідно з даними ООН, за час збройного конфлікту в Сирії загинуло майже 7,000 дітей, а майже мільйон дітей і підлітків до 11 років перебувають як біженці в сусідніх країнах, де для них є загроза стати об'єктами торгівлі людьми та сексуального рабства. Конфлікт між владою і збройною опозицією в Сирії не припиняється з березня 2011 року. З того часу, за даними ООН, у цій країні загинуло понад 100 тис. людей. *(„Дзеркало тижня")*

Туреччина нарікає на ООН

АНКАРА. – Прем'єр-міністер Туреччини Реджеп Таїп Ердоган розкритикував чинну структуру Ради безпеки ООН і заявив про можливість створення альтернативної міжнародної організації. „Якщо ми говоримо, що у світі більше держав, ніж п'ять, то інші країни можуть виступити і зформувати свою власну ООН. Це вони можуть здійснити, і це змусить їх до позитивних реформ", – цитує слова Р. Т. Ердогана турецька газета „Гюррієт". Раніше турецький прем'єр неодноразово критикував міжнародне співтовариство за бездіяльність щодо Сирії. Як відомо, у червні і липні Туреччиною прокотилася сильна хвиля протестів проти Р. Т. Ердогана і його політики, але за відсутности політичної конкуренції його позиції все ж не похитнулися. *(Інтерфакс)*

Роберта Бейлса покарано

ВАШІНҐТОН. – 23 серпня військовий суд США засудив старшого сержанта Роберта Бейлса до довічного ув'язнення – без права подавати прохання про довчасне звільнення. У березні 2012 року Р. Бейлс убив в Афганістані 16 мирних мешканців. Після затримання він не міг пояснити мотиви свого вчинку, але медичне обстеження засвідчило його психічну неврівноваженість, причиною якої могла бути та обставина, що Р. Бейлс вже четвертий раз за свою військову службу був посланий в Афганістан. Це вбивство спричинило численні акції протесту в Афганістані та інших країнах. Департамент оборони США взяв на себе відповідальність за цей трагічний випадок і виплатив компенсації родинам загиблих. *(„Кореспондент")*

Голова „Майкрософт" залишає свій пост

НЮ-ЙОРК. – Генеральний директор знаменитої комп'ютерно-програмної компанії „Майкрософт" Стів Балмер повідомив, що протягом року залишить цей пост. У своєму листі до співпрацівників компанії С. Балмер підкреслив, що гордиться досягненнями свого колективу. З тих пір, як він прийшов у цю компанію в 1980 році, прибутки „Майкрософт" виросли з 7.7 млн. дол. до майже 78 млрд. дол, а кількість працівників збільшилася з 30 тис. до 100 тис. С. Балмер також повідомив, що компанію чекають великі зміни: в межах „Майкрософт" буде створено декілька нових груп, а для розвитку всієї корпорації буде випрацьована єдина стратегія. *(Бі-Бі-Сі)*

„Европа тримає відкритими двері для України"

Ведуча Радіо „Свобода" Тетяна Ярмощук 20 серпня мала розмову з Послом США в Україні Джефрі Паєтом, частину якої вміщено нижче.

– „Торговельна війна" між Україною і Росією є політикою чи економікою? Що тут краще для України?

– Сполучені Штати дуже ретельно спостерігають за розвитком ситуації. Ці питання мають вирішувати згідно з вимогами Світової організації торгівлі (СОТ), які Росія має щодо України, і навпаки. Я також хочу наголосити на тому, що говорив під час нашої першої розмови – на дуже високому пріоритеті США щодо підтримки европейського вибору України. Ми віримо, що у перспективі економічні інтереси України, інтереси українського народу найкраще задовольнить угода про асоціяцію з ЕС, включно з угодою про поглиблену і всеосяжну вільну торгівлю.

Дуже важливо розуміти, що ця угода між Україною і Европою жодним чином не відвертає Україну від дуже важливих економічних, історичних, культурних взаємин з Росією. Вільна торгівля з Европою не зменшить свободи України підтримувати глибокі і важливі взаємини з Росією і, безперечно, не поставить під удар економічні й ділові взаємини України з Росією.

Але у перспективі ми думаємо, що правильна відповідь для України – це рухатися ближче до інституційних зв'язків з Европою. Це сприятиме економічному зростанню, створенню робочих місць, допоможе створити міцну основу для демократії, яку сподівається збудувати український народ.

– Все-таки „торговельна війна" – це політика чи економіка?

– Занадто рано казати. Але знов таки, з перспективи США, важлива річ тут – економіка. Росія пов'язана своїми зобов'язаннями перед СОТ, це економічне питання. Стимули для України у перспективі рухатися ближче до Европи – економічні. Це визначатиме взаємини у перспективі. Україна має гарні можливості: природні ресурси, людський потенціял, дуже сприятливу географію. Тому питання, як скористатися цими чинниками, щоб стимулювати зростання і створювати економічні можливості для майбутнього.

– Україна прагне підписати угоду з ЕС на вільнюському саміті. Европа критикує Україну за вибіркове правосуддя, особливо у справі Юлії Тимошенко. Що Україна має зробити, щоб підвищити шанси на підписання угоди у листопаді?

– Я був вражений, спілкуючись з людьми в уряді і за його межами після приїзду до Києва, з якою серйозністю українська влада підходить до укладення угоди про асоціяцію у листопаді, зосереджуючись на різних кроках для того, щоб задовольнити стандарти Европи. Один з цих стандартів – це, звичайно, питання вибіркового правосуддя. Ми дуже підтримуємо місію Кокса-Кваснєвського, дуже сподіваємося, що українська влада і її европейські партнери зможуть знайти формулу, щоб задовольнити вимоги европейської спільноти, включно з тим, щоб припинити практику вибіркового правосуддя. Це означає питання Тимошенко.

Специфіка – це складне правове питання. Українська влада, працюючи з Коксом та Кваснєвським і европейськими урядами, має знайти цей шлях, і не моя справа тут визначати, яким він має бути, але це дуже важливо. Цим стурбована не тільки Европа, не тільки Европейський суд з прав людини, який у травні вирішив, що арешт Тимошенко незаконний, – цим також стурбований уряд США. Ми не раз висловлювали свою оцінку з цього приводу. Будь-хто, хто бачив, як мене затверджували у Сенаті США, має чітке уявлення про стурбованість цим і республіканців, і демократів у нашій законодавчій гілці.

Але гарна новина полягає в тому, що влада дуже зосереджена на тому, щоб досягнути цю мету. Я знаю, що Европа теж дивиться вперед. Я сподіваюся, що протягом наступних кількох тижнів і місяців буде знайдена формула, яка врахує вимоги Европи і відчинить двері для дуже важливого рішення, яке має зробити Україна стосовно свого европейського майбутнього і поглиблення взаємин з установами Европи.

– Але чи має Україна шанси підписати цю угоду у листопаді?

– Абсолютно. Думаю, Україна має дуже гарні шанси. Я говорю це, базуючись на тому, що я чув від української влади та европейської сторони. Всі хочуть зробити цю роботу. Ми віримо, що Европа тримає відкритими двері для України, і сподіваємося, що українська влада увійде у ці двері.

– Фахівці називають український енерґоринок одним з найбільш корумпованих секторів економіки. Чи заважає це американським компаніям працювати тут ефективно?

– Посол Джон Тефт говорив про кілька випадків, коли американські компанії скаржилися щодо правових норм та бізнес-клімату. Я чув те ж саме під час спілкування з торговими представниками.

Але я зіставлю це з тим, що я також чув від американської бізнес-спільноти: це чітка позиція щодо співпраці та роботи з українськими партнерами та наявність економічних перспектив. Енерґетичний сектор є дуже важливим, про що ми говорили минулого разу. Якщо великі американські компанії увійдуть на український ринок, це буде важливим позитивним сиґналом для решти американської бізнес-спільноти. Залучення цих компаній до українського енерґоринку сприятиме підвищенню прозорости.

Можу сказати, що я дуже задоволений тим, що відбувається у вітровій енерґетиці, у сонячній, у сфері нетрадиційного газу, шельфового газу і нафти. Все це дозволяє Україні диверсифікувати джерела постачання, стабілізувати економіку, збільшувати робочі місця, покращувати конкурентоздатність, зміцнити незалежність та суверенність, територіяльну цілісність, що є головними принципами для США.

– На Вашу думку, це дозволить Україні знизити енерґозалежність від Росії?

– Думаю те, що сталося у США упродовж останніх років, це дуже гарний приклад. Ідеться про наш досвід з нетрадиційним газом. Американська сланцева революція кардинально змінила ситуацію на нашому ринку – це сильно знизило ціни на енерґетику для американської промисловости, покращило конкурентоздатність таких ключових секторів нашої промисловости, як виробництво добрив та нафтохемія. Це також дозволило збільшити робочі місця у тих штатах, де є сланцевий газ. І це поставило США на значну позицію – ми стаємо енерґетичними експортерами. Я вірю, що ситуація в Україні дуже подібна. Ми також дуже зацікавлені у розвитку потенціялу України щодо реекспорту газу з Европи. США хочуть підтримувати ці прагнення української влади.

– До речі, провідник українських комуністів Петро Симоненко звинуватив Вас у лобізмі американських енерґетичних компаній. Схожа реакція була і у провідника „Українського вибору" Віктора Медведчука. Чи мають вони рацію?

– Ми підтримуємо европейський вибір України. Ми віримо, що Україна є частиною Европи і має стати ближчою до европейських інституцій. Ми не є опозицією Росії. Але ми не вважаємо, що Росія повинна мати можливість заборонята вибір України на шляху до зближення з Европейським союзом.

Ми впевнені, що українські економічні інтереси у довготривалій перспективі будуть краще працювати у тісних взаєминах з Европою. Я чув це від американських компаній. Їхня позиція була дуже чіткою: якщо Україна зможе досягти успіху у переговорах щодо угоди про асоціяцію, а також імплементує угоду про поглиблену зону вільної торгівлі з Европою, то американські компанії збільшать інвестування. У такому випад-

(Закінчення на стор. 12)

Заява Державного секретаря США Джона Кері з нагоди Дня Незалежности України

Заява видана 22 серпня Державним департаментом США

Від імені Президента Барака Обами і американського народу я вітаю народ України з 22-ою річницею незалежности вашої країни.

Американський і український народи мають горду історію дружби і партнерства. День у день ми працюємо разом з обопільно важливих питань – від сприяння економічному зростанню і енерґетичної диверсифікації до співпраці у ядерній безпеці і нерозповсюдженні ядерної зброї.

Ми залишаємося відданими справі допомоги нашим українським партнерам тоді, як ви працюєте, щоб стати процвітаючою европейською демократією з вільною і відкритою економікою. Ми твердо підтримуємо виконання Україною умов Европейського союзу для підписання Угоди про асоціяцію та Угоди про глибоку і всеосяжну зону вільної торгівлі на Вільнюському саміті у листопаді.

Ми цінуємо лідерство України як головуючої в Організації з безпеки і співробітництва в Европі. Ми також аплодуємо зусиллям України сприяти ґльобальному миру і безпеці у сусідньому европейському реґіоні та по всьому світу.

Сполучені Штати очікують на продовження співробітництва з цих та інших питань, у міру того, як ми зміцнюємо дружні зв'язки між нашими урядами і нашими народами.

Ярина Ференцевич – прес-аташе в посольстві США

КИЇВ. – 20 серпня до української столиці прибула досвідчена працівниця американської закордонної служби, яка займатиме посаду прес-аташе в Посольстві США.

Для Я. Ференцевич Київ був її першим дипломатичним відрядженням ще в 2000-2002 роках, коли вона працювала там в економічному відділі Посольства США в Україні. Наступним призначенням Я. Ференцевич був Гондурас, де у 2003 році вона зайняла посаду консула, вивчивши перед тим еспанську мову.

20 березня 1993 року почалася війна в Іраку. Державний департамент США оголосив про набір добровольців з-поміж своїх службовців на працю в американському Посольстві в Багдаді. Однією з перших зголосилася Я. Ференцевич, яка рік працювала в економічному відділі Посольства США в іракській столиці. Після того – також добровільно – Я. Ференцевич служила рік в економічному відділі Посольства США в столиці Афганістану – Кабулі.

Після служби на таких двох небезпечних для життя постах Я. Ференцевич було призначено на посаду в економічному відділі Посольства США в Лондоні, на якій вона працювала у 2008-2012 роках.

Я. Ференцевич народилася в Ню-Йорку, в родині Юрія й Христини (з Волицьких) Ференцевичів. Її батько був відомим пластовим, ветеранським і громадським діячем; мати була вчителькою Школи українознавства та довголітнім членом редакції газети „Свобода" – органу Українського Народного Союзу.

Від дитячих літ Я. Ференцевич є активним членом української скавтської організації Пласт, випускницею Школи українознавства та Студії мистецького слова Лідії Крушельницької в Ню-Йорку. Вона – членка пластового куреня „Ті, що греблі рвуть". Свої академічні ступені вона здобула у Ратґерському університеті в Ню-Джерзі та Джорджтавнському університеті у Вашінґтоні.

Ярина Ференцевич

3 серпня до Києва прибув новий Посол США в Україні Джефрі Паят. Американське посольство розпочало свою діяльність в Україні 22 січня 1992 року, тобто, збігом обставин, у 74-річницю проголошення державної незалежности Української Народної Республіки у 1918 році. Нині у Посольстві США працюють 175 американців і понад 350 українців, представлено понад 10 американських урядових міністерств та установ. Дж. Паят є вже восьмим Послом США в Україні.

В Києві освячено...

(Закінчення зі стор. 1)

Німецької Єпископської Конференції, Єпископ Маґдебурґу Ґергард Файґе.

Від Східніх Католицьких Церков були Єпарх Мукачівський Владика Мілан Шашік; Єпарх Гайдудороґу Угорської Греко-Католицької Церкви Владика Фюлоп Кочіш; Єпарх Лунгро Італо-албанської Церкви (Італія) Владика Донато Олів'єро; Апостольський екзарх для греко-католиків Сербії та Чорногорії Владика Юрій Джуджар; Апостольський екзарх для католиків візантійського обряду Чеської Республіки Владика Ладіслав Гучко; Ставрофорний протієрей Михайло Стахнек, делеґат Владики Кекіча з Боснії та Герцеґовини.

Також на освяченні присутні були представники благодійних організацій: монс. Джон Козар – президент „Кневи" (США); Карл Ітю – президент „Кневи" (Канада); о. Штефан Дартман – президент „Реновабісу" (Німеччина); Йоганес Фрайхер Геерман фон Зюдвік – президент „Церкви в потребі" (Німеччина); Майкл Оконор – представник Верховного лицаря „Лицарів Колюмба" (США).

На прощу з нагоди освячення Патріяршого собору Воскресіння Христового прибули вірні з усіх континентів світу, різних міст і сіл України. Загалом, за попередніми підрахунками, прибуло понад 20 тис. прочан та понад 700 священиків.

Вірні під час Богослужіння відновили хресні обіти.

Після Великої Всенічної програма прощі з нагоди освячення Патріяршого собору та святкування 1025-річчя Хрещення України-Русі продовжилася молодіжними нічними чуваннями у Міжнародному виставковому центрі. Цікавим моментом цих чувань було свідчення володарки титулу „Міс Україна-2013" Анни Заячківської з Івано-Франківська. Вона заспівала кілька пісень й у слові до молоді заохотила довіряти Богові у важкі моменти життя і плекати дошлюбну чистоту.

Департамент інформації
Української Греко-Католицької Церкви

АМЕРИКА І СВІТ

З „Фукушімою" не все гаразд

ЛОНДОН. – Незалежний експерт в галузі ядерної енерґетики Майкл Шнайдер, який у минулому консультував уряди Франції і Німеччини з ядерних проблем, заявив 22 серпня, що ситуація на японській атомній станції „Фукушіма" набагато гірша, ніж про це каже японська влада. Тим часом навіть компанія-оператор „ТЕРСО" змушена визнати, що з накопичувального резервуару станції в довкілля виллялося приблизно 300 тонн води з високим рівнем радіоактивности. На думку М. Шнайдера, іншим приводом для занепокоєння є стрижні відпрацьованого ядерного палива, що охолоджуються і зберігаються у водних резервуарах станції: ці стрижні містять набагато більше радіоактивного цезію, ніж викинуто в атмосферу внаслідок Чорнобильської катастрофи. Експерт закликає негайно створити міжнародну комісію обстеження „Фукушіми". „Японці не люблять просити допомоги. Це велика помилка. Допомога їм вкрай потрібна", – сказав М. Шнайдер. *(Бі-Бі-Сі)*

„Аль-Кайда" далі погрожує

САНА, Ємен. – 23 серпня Президент Ємену Абд Мансур Хаді у своїй заяві назвав конкретну причину призупинення на початку серпня діяльности посольств США у країнах Близького Сходу та Африки. Цією причиною була погроза керівників терористичної організації „Аль-Кайда" здійснити такий кривавий і маштабний теракт, котрий „змінив би обличчя історії". Президент А. М. Хаді також розповів, що після перехопленої телефонної розмови провідника „Аль-Кайди" Аймана аль-Завахірі з його єменським спільником Насером аль-Вухайші єменська служба безпеки запобігла двом великим терактам на території країни. *(„Кореспондент")*

Убивають навіть своїх

ДЕМБА, Ніґерія. – 19 серпня радикальні ісламісти з групи „Боко Харам", перевдягнувшись в уніформу урядового війська, убили 44 віруючих під час виходу з мечеті. Влада вважає, що ця кривава атака була помстою ісламістів за небажання мирних мешканців співпрацювати з ними. Група „Боко Харам" веде боротьбу за створення на півночі Ніґерії нової держави, заснованої на нормах шаріяту. Від 2009 року у висліді дій бойовиків та відповідних акцій урядових збройних сил в Ніґерії вбито понад 3,600 мирних людей. *(„Кореспондент")*

Корейці дещо порозумілися

СЕУЛ, Південна Корея. – Минулого тижня делеґації від Південної Кореї і Північної, комуністичної, Кореї досягнули угоди про возз'єднання родин, котрі опинилися розділеними у висліді Корейської війни 1950-1953 років. Возз'єднання відбудеться в період від 25 до 30 вересня в туристичному реґіоні Кимгансан на території Північної Кореї. Близько 100 осіб з кожної сторони дістануть можливість зустріти своїх родичів. Взаємини між обома Кореями в останні місяці почали поліпшуватися – після загострення, спричиненого випробуваннями Північною Кореєю балістичних ракет, ядерної зброї і погрозами на адресу сусідніх держав. *(„Кореспондент")*

Молодий мозок у старшому віці

ЧИКАҐО. – Вчені з Північно-західнього університету Чикаґо дослідили процеси, що відбуваються в головному мозкові старших віком людей, котрі зберегли добру пам'ять. Для експерименту були відібрані 36 осіб, серед них – адвокат віком понад 80 літ, 96-річний нейробіолог, 92-річна колишня жертва Голокосту, 81-річний прихильник „Мартіні" і завзятий курець сиґарет. Тести, запропоновані цій групі, показали дивовижні результати. Через 30 хвилин піддослідні старі люди змогли згадати щонайменше дев'ять з 15 запропонованих їм слів. Висліди маґнетно-резонансного сканування також були несподіваними. Кора головного мозку, відповідальна за пам'ять, у людей цієї групи виявилася грубшою, ніж звичайно буває у більшости людей віком понад 80 літ. *(„Кореспондент")*

Хто стане президентом?

Наступні вибори президента України відбудуться 2015 року, але вже тепер політологи розпочали жваве обговорення питання, хто ж має найбільше шансів очолити Україну на наступних виборах.

Київський міжнародний інститут соціології 6-12 березня цього року провів опитування виборців щодо голосування у другій турі. З’ясувалося, що Юлія Тимошенко, Віталій Кличко, Арсеній Яценюк, Олег Тягнибок, якби хтось з них вийшов в другу туру разом з Віктором Януковичем, перемогли б діючого президента з відчутною перевагою. Такий же вислід дало опитування Соціологічної групи „Рейтинг“ в лютому цього року.

Поява на політичній сцені нових осіб об’єктивно обґрунтована. Інтернет-видання „Вголос“ в аналітичній статті підкреслює, що часи старої партійної номенклятури безповоротно минають. Україна була неспроможна відразу відкинути цю номенклятуру, як це зробили у Чехії, Польщі, Німеччині, Грузії, країнах Балтії. Попередні президенти Леонід Кравчук і Леонід Кучма зростали в середовищі Комуністичної партії. Віктор Ющенко і В. Янукович, хоча й були членами Компартії, але вже менше залежали від неї. За часів В. Ющенка стався ряд позитивних змін – сплачено борги платень та пенсій, припинилось відмикання електроенерґії, за його перебування на посаді голови Національного банку було запроваджено гривню. Здавалося, що станеться зміна характеру влади від авторитаризму до демократії. Проте В. Ющенко не спромігся переламати тенденцію й провести зміну правлячої еліти.

Сучасна Україна перебуває на роздоріжжі між диктатурою і демократією. Суспільство її хворіє на інфантильність, коли народ ще чекає добробуту як дарунку від влади. При цьому воно відчуває втрати, особливо у площині справедливости. Одна група збагачується надшвидкими темпами, інша швидко бідніє. Несправедливий розподіл доходів українська держава навіть заохочує. За таких умов зростають шанси тих кандидатів у президенти, які проголошують зміни до справедливости, зокрема діячів опозиції.

А як же В. Янукович? Колишній голова Верховної ради Володимир Литвин вважає, що наступним президентом може стати усе ж В. Янукович, обраний на цю посаду 25 лютого 2010 року. Іншої думки дотримується Росія, яка останнім часом відчутно фаворизує Віктора Медведчука. Позначилося невдоволення Кремля правлінням В. Януковича. Президент Росії Володимир Путін усе частіше зустрічається з В. Медведчуком. Офіційні засоби масової інформації Росії постійно цитують В. Медведчука як есперта щодо України. Політологи вважають, що у Партії Реґіонів станеться розкол після підписання Угоди про асоціяцію з Европейським союзом, і тоді на сцену вийде В. Медведчук.

Почесний президент Києво-Могилянської академії В’ячеслав Брюховецький відповів на запитання „Газети по-українськи“, чи зможе команда В. Януковича передати владу демократично: „Це залежить від нас. Вибори – результат мислення людей. Усе зфальсифікувати неможливо. А знову оберемо Януковича – так нам і треба. Якщо подобається скотське ставлення влади, то так і буде“.

ІСТОРІЯ

Хвиля змела до 100 тис. людей

Сергій Горицвіт

Близько 8-ої год. вечора 18 серпня 1941 року Запоріжжя здригнулось від потужного вибуху. За кілька хвилин величезна хвиля дніпровської води накрила нижню частину Хортиці та південні райони міста. У водах потонули до 100 тис. людей. Серед них місцеві жителі, які жили на берегах Дніпра та вояки Червоної армії, котрі того вечора переправлялись на лівий берег. Хвиля у 30 метрів заввишки горнула все на своєму шляху.

Пізніше стало відомо, що підірвали греблю Дніпровської гідроелектростанції – „Дніпрогесу“ Борис Епов та Олексій Петровський, які виконували спеціяльне завдання НКВД. Про вибух не повідомили місцеве населення і військове керівництво.

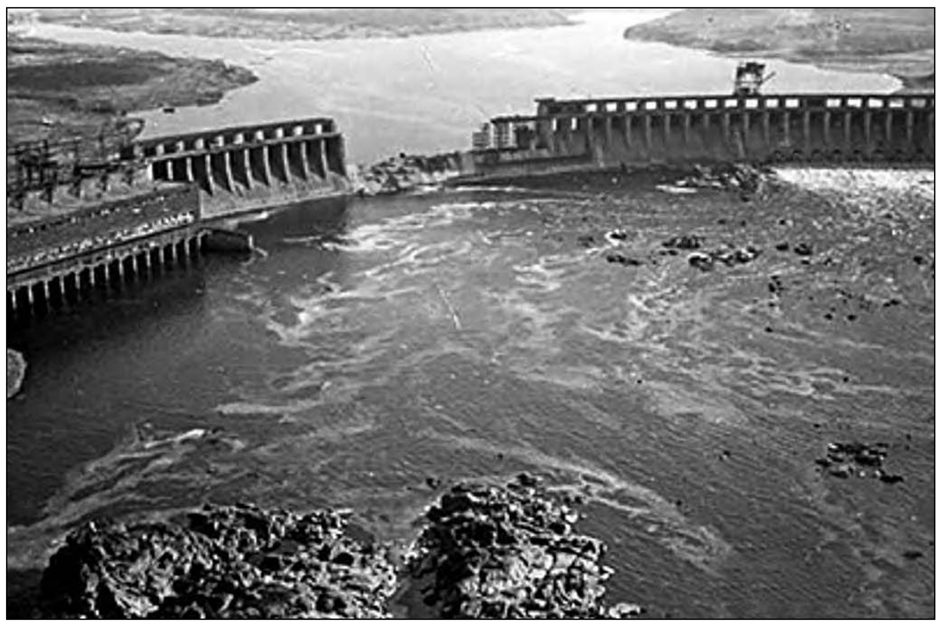
Свідків тієї трагедії майже не залишилось. Роками радянська влада приховувала її.

Чотири роки тому корінний запоріжець Олексій Доценко в інтерв’ю для телеканалу „1+1“ розповів: „Дніпро став червоним від крови людей та тварин“.

Документально доведено: наказ на знищення „Дніпрогесу“ віддав особисто Йосиф Сталін. У греблю було закладено 20 тонн вибухівки, яку напередодні доставили двома літаками з Москви. Але підривники прорахувались: німецьке військо не збиралося захоплювати Запоріжжя, до якого увійшло на два місяці пізніше. Про це в інтерв’ю Радіо „Свобода“ розповів історик Владислав Мороко: „Керівництво хвилювало не стільки те, що нацисти захоплять Запоріжжя, скільки те, що не встигнуть виконати наказ Сталіна“.

Тепер у Запоріжжі ніщо не нагадує про трагедію 19 серпня 1941 року. Активісти Всеукраїнського об’єднання „Свобода“ 18 серпня вперше провели жалобну ходу й віче у пам’ять про жертви комуністичного злочину – підрив Дніпрогесу. Голова міського осередку Тимур Книш та інші виступаючі у своїх промовах наголошували на необхідності встановити поруч з греблею пам’ятний знак на вшанування невинно загиблих.

Участь у цій акції взяли й донецькі однопартійці. А патріоти Нікополя цього дня з ініціятиви громадської організації „Козацька варта Батьківщини“ відслужили біля пам’ятного знаку жертвам політичних репресій в Україні Панахиду. Замовчувана правда про трагедію Запоріжжя таки займе чільне місце у свідомості українського суспільства.

Підірвана гребля Дніпрогесу в 1941 році.

СВОБОДА

Пам’ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3042 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Запрошує поетичний часопис

Видано третє число міжнародного літературно-художнього журналу „Твої вірші", у якому авторами стали виключно поети, котрі пишуть рідною мовою українського народу. Частина авторів – це початківці, котрі тільки вчаться віршувати. І в той же час часопис об'єднав літераторів, котрі вже мають власні книги, досягли певних успіхів на літературній ниві. Найголовніша мета – спілкування творчих людей. Знайомство з поезією сильних, талановитих авторів підштовхує до навчання слабших.

Ідея створення журналу „Твої вірші" виникла задля популяризації творчости талановитих аматорів. Багато українських письменників, котрих сьогодні ми називаємо клясиками, вже покинуло ряди своїх співвітчизників. Ми всі добре знаємо їхні імена і творчість. То що ж література? Невже і вона вмирає разом з клясичними знаменитостями? Звичайно, ні! Свідченням цьому і є наш журнал, який дає можливість талановитим поетам бути почутими їхніми сучасниками. Українська мова і сьогодні є гордістю нашого народу, яскравою ознакою державности і продовжується вона саме в літературі.

Потрібно зазначити, що спонзорами нашого видання практично є самі його автори. За рахунок їхніх добровільних грошових внесків і виходить у світ журнал „Твої вірші".

Запрошуємо до знайомства з журналом та його авторами! Адреса редакції: „Твої вірші", вул. Лятошинського, 26/2, Київ, 03191, Ukraine. Електронна адреса: journal@tvoistihi.com.ua.

Анатолій Глущенко,
засновник журналу, Київ

Україна подолає тяжку спадщину

До „Свободи" 20 серпня надійшло вітання Конґресу Українців Канади з нагоди 22-ої річниці Незалежности України.

Шановна громадо!

Конґрес Українців Канади та усі складові організації з найкращими побажаннями вітають українсько-канадську громаду та людей України з нагоди 22-ої річниці Незалежности України.

22 роки тому народ України проголосував за відновлення і мирний розвиток вільної та незалежної Української держави. Україна залишила позаду гніт Радянського Союзу, щоб приєднатись до спільноти незалежних держав. Проголошення Незалежности позначило повернення до демократії в Україні після століть царського самодержавства та комуністичної диктатури. Так розпочався важкий процес створення сучасної, демократичної та заможної Української держави, об'єднаної гордим знаменом синьо-жовтого національного прапору та українською мовою, відновленою як офіційна державна мова.

Україна продовжує власними зусиллями долати спадщину чужорідного панування, але є тривожні знаки, що існують спроби зруйнувати важко здобуті досягнення Української незалежности, піддавати сумніву мову, національну ідентичність, права людини та демократію України.

В 1991 році Канада стала першою західньою країною, яка визнала незалежність України і від того часу є стійким прихильником України та українського народу. КУК продовжує працювати з урядом Канади та українцями-канадцями, щоб використати ці особливі взаємини і безліч наших історичних, родинних та організаційних уз з Україною задля сприяння постійному демократичному, економічному та культурному розвиткові.

З повагою та найщирішими побажаннями,

Павло Ґрод,
президент Конґресу
Українців Канади, Торонто

Щоб разом успішно працювати

До читачів „Свободи" звертається молодь Закарпаття з спортивно-патріотичного руху „Карпатська Січ". Ми прагнемо до співпраці з різними патріотичними рухами та організаціями для того, щоб творити самим краще життя для нашого народу. Наша з вами співпраця могла б бути дуже корисною для нашого краю, щоб разом успішно працювати в напрямках, описаних на нашій сторінці у Фейсбуці.

Ознайомитись з діяльністю нашого руху можна в соціяльній мережі https://www.facebook.com/karp.sich.

Тарас Деяк,
Ужгород

Емблема „Карпатської Січі".

„Просвіта" відзначає 200-річчя Т. Шевченка

Просвітяни України активно готуються до 200-річчя Тараса Шевченка. До 2014 року будуть видані книжки про поета-маляра, перевидано „Кобзаря" з різних періодів, відбудуться концерти та екскурсії учнів і студентів до музеїв Великого Кобзаря.

У Рівному „Просвіта" під проводом Євгенії Гладунової та Михайла Борейка в 1998 році перевидала „Кобзар", друкований у Вінніпезі 1960 року, у 2000 році – факсимільне видання „Кобзаря" 1840 року, в 2004 році – „Кобзар" з 1910 року. В 2012 році було видано книгу „Українські ночі або родовід генія" Ежи Єнджеєвича, а в цьому році вийшла книжка Марієти Шагінян „Тарас Шевченко".

У Запоріжжі просвітяни під проводом Олега Ткаченка присвячують 200-річчю Т. Шевченка „Січовий шлях Просвіти – піший похід на захист української мови і держави" з Запоріжжя до Донецька і Луганська. Він почнеться 5 вересня. Мета – роз'яснювати загрозу українській мові і державі та заохочувати до братерства між українцями з гаслом „Ми всі українці – це наша земля".

„Просвіта" в Самборі під проводом Олександри Сумарук в травні на розширеному засіданні управи обговорила проєкти „Портрет Шевченка – в кожен клас, установу, житло" і „Вишивані вікна в школах і установах та портрет Шевченка", запланувала Шевченківські читання, концерти, ходу молоді до пам'ятника Т. Шевченкові, поїздки до Шевченківських місць в Україні.

Віра Боднарук,
голова Товариства
української мови, Чикаґо

Шановні дописувачі!

Щоб прискорити опублікування в газеті Ваших статтей, листів та інших кореспонденцій, просимо надсилати їх до редакції електронною поштою на адресу svoboda@svoboda-news.com у форматі doc.

На забудьте додати Ваші ім'я та прізвище, адресу, число телефону, службову чи громадську посаду.

Відбулися табори на пластовій оселі „Писаний камінь"

Євген Палка

МІДЕЛФІЛД, Огайо. – На пластовій оселі „Писаний камінь", де літні пластові табори проводяться від 1965 року, цьогорічне таборування почалося 6 липня в п'яти підтаборах.

У таборі „Пташат" для дітей віком до семи років було 39 малят і 49 батьків. Програму підготували комендантки Туся Якубович і Леся Ниршл з допомогою батьків. Табір тривав один тиждень. Діти ознайомилися з пластовим таборовим життям, щоб пізніше повернутися у новацькі табори.

У таборі новачок „Таємниці пірамід" було 37 новачок і 10 булавних. Коменданткою була Катруся Бей. Програма відкривала таємниці стародавніх часів.

Табір новаків „Світ супергероїв" очолював Левко Миронович. У ньому таборувало 48 новаків і 11 булавних. Новацтво провело три прогулянки поза межами табору, зокрема в зоопарк, у скелі Нельсона та у водяний парк.

У таборі юначок „Цирк сонця" було 34 учасниці і вісім булавних. Комендантом була Наталка Тарасюк. Юначки вивчали традиції та звичаї різних народів землі.

Табір юнаків „Опір – перемога" очолював Михась Фединський. Тут таборувало 24 учасники і шість булавних. Юнаки провели триденну мандрівку в горах Пенсильванії. У мандрівці також брали участь д-р Лев Мурський, д-р М. Бей і Д. Лісовський.

Адміністративні обов'язки в таборах виконували Адріяна Лісовська, Міка Чума і Христя Гайда. Медичну обслугу надавали лікарі Петро Лехман, Марко Яхторович, Катруся Раковська, а також Анетка Ковбилянська, Надя і Таїса Заперники.

Табір юначок „Цирк сонця". (Фото: Євген Палка)

Куховарка Христя Захар з допомогою 22 батьків і пластунів працювали в кухні, щоб своєчасно нагодувати майже 300 осіб на оселі.

Таборували пластуни з Клівленду, Чикаґо, Дітройту, Філядельфії та Вашінґтону. Окружна таборова комісія, яку очолював Марко Якубович, доклала чимало зусиль у підготуванні табору. Голова управи пластової оселі „Писаний камінь" Мирон Кузик і члени управи та приятелі Пласту спільно працювали, щоб вчасно виконати всі господарські завдання.

Цього року було споруджено новий павільйон, за щиру пожертву Лариси Музички в пам'ять її чоловіка д-ра Ярослава Музички був відновлений пластовий шпиталик.

Управа оселі подякувала за духовну опіку парохові церкви св. Андрія о. Ігореві Касіянові, який разом з піддияконом Йосифом Заперником щонеділі відправляв в таборі Богослужіння.

Табір юнаків „Опір – перемога". (Фото: Євген Палка)

Цікавий детектив Ореста Стельмаха

Микола Галів

НЮ-ЙОРК. – На полицях американських книгарень зявилась надзвичайно цікава книжка – детектив Ореста Стельмаха під назвою: „The Boy from Reactor 4", („Хлопець з четвертого реактора"). Світ вона побачила у видавництві „Thomas & Mercer", у Лас-Веґасі, і має 377 сторінок.

Презентація відбулась 25 квітня в Українському музеї у Ню-Йорку. Ганя Кріль-Пизюр відкрила вечір, привітала присутніх й автора з дружиною Робін, і попросила його до слова.

Я особисто прийшов послухати молодого англомовного письменника, бо ж це син мого довголітнього друга, ще з кінця 1940-их років, Богдана Стельмаха, студентського діяча і провідного члена ОУН у Ґетінґені, Німеччина, а тут, на терені США, успішного економіста на фінансовій біржі і провідного діяча Українського патріярхального руху у Гартфорді, який, на жаль, передчасно помер, залишивши дружину Євдокію і двох синів, Ігоря та Ореста.

З обговорення книжки О. Стельмаха під час презентації, зокрема з запитань і міркувань д-ра Романа Воронки, випливало, що маємо до діла з непересічним твором детективного жанру, котрий, як відомо, має велику читацьку авдиторію. Без перебільшення – автор виявився на висоті завдання, уміючи втримати увагу читача в напрузі від першої до останньої сторінки. Для українських англомовних читачів книжка особливо цікава своїм безпосереднім пов'язанням з українською трагічною реальністю 1986 року – аварією на Чорнобильській атомовій електростанції.

Чорнобиль – це місцевість, яка стала відома цілому світові. Тут, згідно з сюжетом детективу О. Стельмаха, знаходиться велика таємниця ґльобального значення, що має врятувати від небезпеки цілий світ.

А починаються події у великій метрополії Ню-Йорку. У гокейній дружині Фордгам-школи, що на Бронксі, з'являється особливо талановитий гокеїст, нікому не знаний, з дивним ім'ям – Аґаюк Бобі Кунґенюк, віком близько 16 років, сирота, десь з північно-західньої Аляски…

Кожна його нова участь у змаганнях на льодовому полі викликала все ширше зацікавлення. Невдовзі преса вже схотіла перевести з ним інтерв'ю. Та виявилось, що він не вповні, не плинно володіє англійською мовою. Тренер дружини пояснює журналістові, що першою мовою хлопця є українська, другою – російська, а третьою – англійська. Водночас тренер підказує, що юнак має опікуна – Надію Теслю, вона місцева американка українського походження, тому може допомогти.

Надалі саме ця Надія стає центральним персонажем твору О. Стельмаха. Довкола неї розгортаються несподівані події, за якими стоять все нові й нові особистості, причетні не лише до України 1980-их років, але й до історії періоду Другої світової війни, зокрема до боротьби Української Повстанської Армії, але також до сучасного злочинного світу, котрий переступає межі країн і держав і котрий ховає в собі багато таємниць, важливих для всього людства.

Словом, аби не розкривати сюжет перед майбутніми читачами, скажу тільки, що „Хлопець з четвертого реактора" – це твір, у якому фантастика перплетена з дійсністю, тому він читається з особливим захопленням.

(Закінчення на стор. 14)

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Впорядкували пам'ятник Кобзареві

ТРОЙ, Ню-Йорк. – Члени Братства св. о. Миколая – 13-ий Відділ Українського Народного Союзу з Вотервліту, Ню-Йорк, 10 серпня провели громадський чин з очищення пам'ятника Тарасові Шевченкові і квітника біля нього, а опісля сфотографувалися (зліва): Микола Філь, Борис Матвіїв, Іван Уруський, Василь Гайванович, Славко Тисяк.

Микола Філь, секретар 13-го відділу УНСоюзу

Пресфонд „Свободи" за липень 2013 року

$	Ім'я		Адреса	
250	KUSHNIR	ANDREI & RAISSA	BETHESDA	MD
	PLAST-TABIR PTASHAT		KERHONKSON	NY
100	UNA SENIORS		KERHONKSON	NY
	VERVEER	MELANNE	WASHINGTON	DC
50	BODNAR	ULANA	ALEXANDRIA	VA
	SARACHMON	IRENE	WOONSOCKET	RI
	ZADORETZKY	CATHERINE	NEW YORK	NY
45	WOLOWODIUK	WOLODYMYR	CHATHAM TOWNSHIP	NJ
25	CZEPIZAK	WALTER	OAKHURST	NJ
	MURPHY	RICHARD & LUDMILA	SILVER SPRING	MD
	MYCHALCZAK	MYKOLA	MANLIUS	NY
	PASTUSZEK	LYDIA	SUDBURY	MA
	ZOBNIW	LUBOMYR	BINGHAMTON	NY
20	KOCHMAN	ALEXANDRA	CHICAGO	IL
	ONUFREICZUK	BORIS	WATCHUNG	NJ
15	BARTOSZYK	MARION	MOUNT RAINIER	MD
	IWASKIW	LUBOMYR	VENICE	FL
10	CHOMYN	STEVEN	ROCKY HILL	CT
	HRECZUCK	RUSSELL	BLACKSTONE	MA
	KLUFAS	ADRIAN	BRIDGEPORT	CT
	KOWALCHYN	TED	SCOTCH PLAINS	NJ
	SAWCHAK	JURIJ	RYDAL	PA
	SZYMANSKYJ	IRENE	SCHILLER PARK	IL
5	KALMAN	NINA	FORT COLLINS	CO
	KOROPEY	NINA	JOHNSTON	RI
	KOWERKO	O.	CHICAGO	IL
	KRYSA	DANIEL	POMPANO BEACH	FL
	OCKERBY	RENATA	BUSKIRK	NY
	SANTOS	OLGA	ATTLEBORO	MA
	TYROL	THOMAS	SAUGERTIES	NY

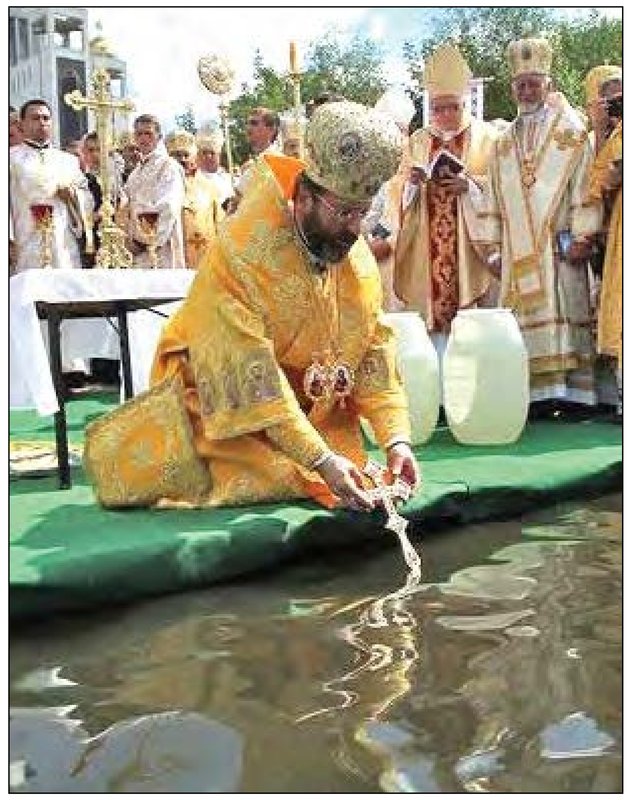
Total: $1,185.00

Щиро дякуємо всім жертводавцям на пресовий фонд „Свободи"!

В Києві освячено Патріярший собор Воскресіння Христового

Вірні на тлі новоосвяченого Патріяршого собору Воскресіння Христового. (Фото: Іко Лабунька)

Служителі, на чолі з Патріярхом Святославом, освячуюють воду в Дніпрі. (Фото: Релігійно-інформаційна служба України)

Діти в народних строях у процесії. (Фото: Іко Лабунька)

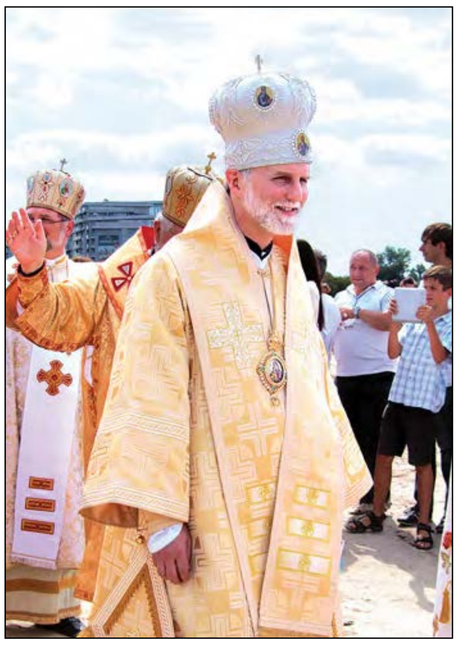
Вірні з Тернопільсько-Зборівської Архиєпархії під час освячення собору. (Фото: Зенон Завада)

Під час урочистого концерту в Палаці „Україна" виступає хор. На другому пляні – фотографія нового собору. (Фото: Іко Лабунька)

На концерті співає Ніна Матвієнко. (Фото: Іко Лабунька)

Єпископ Борис Ґудзяк в процесії до собору. (Фото: Іко Лабунька)

Ієрархи під час Богослуження. (Фото: Релігійно-інформаційна служба України)

Патріях Святослав освячує престол. (Фото: Релігійно-інформаційна служба України)

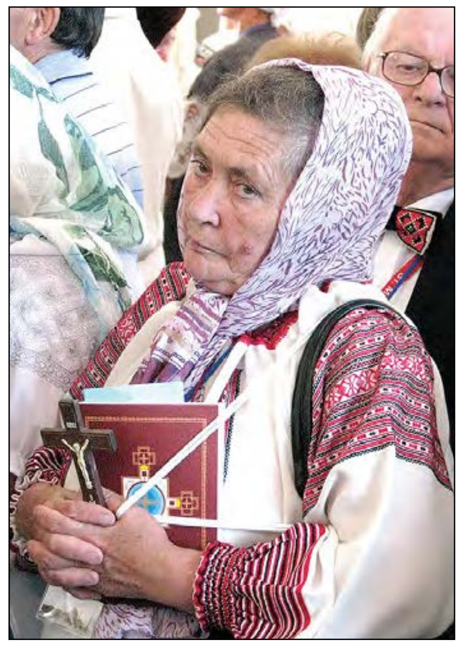
Прочани фотографуються на тлі собору. (Фото: Зенон Завада)

Прочанин з Польщі. (Фото: Зенон Завада)

Євгенія Литвин приїхала з Буенос-Айресу. (Фото: Зенон Завада)

Вірні моляться на площі біля собору. (Фото: Зенон Завада)

На площі довкола храму були встановлені гучномовці та два великі екрани, які транслювали Архиєрейську Божественну Літургію та Чин освячення Патріяршого собору. (Фото: Зенон Завада)

Делеґати на конґрес із США (зліва): Степан Качурак, Рома Лісович, Михайло Козюпа, Юрій Симчик, Зенон Галькович.

На відкритті конґресу (зліва): Арсеній Яценюк, Михайло Ратушний, Віталій Кличко, Олег Тягнибок. (Фото: www.facebook.com/Vitaliy.Klychko)

У Львові відбувся...

(Закінчення зі стор. 1)

го головну доповідь виголосив президент СКУ Євген Чолій.

„Усі наші зусилля є і будуть зосереджені на євроінтеґрації України, – заявив президент СКУ. – Україна мусить зробити здоровий вибір, а для нас здоровий вибір – це увійти до Европейського союзу. Ми бачимо країни, які до входження в ЕС були менш перспективними, як і Україна, але сьогодні вони у значно кращому стані".

Назагал Є. Чолій позитивно оцінив попередню каденцію проводу СКУ: „Ми досить конкретно висували питання євроінтеґрації України на европейських форумах, зверталися до европейських структур та ООН, була парафована угода про асоціяцію та спрощено візовий режим з ЕС для українців – це теж частково є нашим досягненням".

Щодо роботи з діяспорою, найбільшим досягненням Є. Чолій вважає повернення українцям Народного дому у Перемишлі, який було конфісковано ще під час акції „Вісла". Також СКУ вдалося запобігти закриттю української школи у польському селі Мокри та Бібліотеки української літератури у Москві.

Три теми, важливі для світового українського суспільства, були обговорені під час круглих столів, а саме „Євроінтеґрація – запорука незалежности України та сприяння її демократизації", „Світове українство у просуванні спільних інтересів" та „80-та річниця Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні".

Привітання конґресові прислала Юлія Тимошенко. Вона закликала: „Для нас зараз немає більшого пріоритету, ніж укладання угоди між Україною та Европейським союзом про політичну асоціяцію та всеосяжну зону вільної торгівлі. Знайте, що для мене це не питання моєї волі чи неволі. Це питання існування нашої держави, адже саме долучення до Европейського союзу ґарантуватиме нашу незалежність і убезпечить Україну від повернення до новітньої імперії. Наш історичний европейський вибір ми повинні закріпити перемогою демократичних сил на президентських виборах 2015 року та рухатися далі до повноправного членства України в ЕС. Всі болісні висновки, які нам слід було зробити з досвіду 2005-2010 років, – зроблені. Три опозиційні парляментські сили вже уклали публічну угоду про повну координацію своєї діяльности під час майбутніх президентських виборів 2015 року. Немає ані дня, ані години, щоб я не думала над проєктом майбутнього нашої держави, над кожною деталею пляну змін в Україні після перемоги демократичної опозиції на президентських виборах".

Обрано керівні органи СКУ в такому складі: Є. Чолій – президент (Канада), Ярослава Гортяні – перший заступник президента (Угорщина), Орися Сушко – другий заступник президента (Канада), Петро Штик – третій заступник президента (Франція), Стефан Романів – генеральний секретар (Австралія), Богдан Ватраль – фінансовий референт (США), Зенон Потічний – скарбник (Канада).

Від імені української діяспори СКУ висловив щиру подяку мешканцям Львова за їхнє тепле прийняття, голові обласної адміністрації Вікторові Шемчукові, деканові Національного університету „Львівська політехніка" Юрієві Бобалові та директорові Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діяспорою Ірині Ключковській.

„Закордонне українство є впливовою силою, що сприяє утвердженню позитивного міжнародного іміджу України, – заявив 27 серпня Президент України Віктор Янукович на зустрічі з президентом СКУ Є. Чолієм. – Дуже важливо, що українці за кордоном, об'єднані в Конґрес, мають можливість не лише відчувати ситуацію в Україні, а й мати певний вплив". В. Янукович привітав Є. Чолія з успішним проведенням X Світового конґресу українців. *(СКУ, Радіо „Свобода", Медіа-портал Vidia)*

Европа тримає...

(Закінчення зі стор. 4)

ку американські компанії зможуть використовувати Україну як базу для виробництва та обслуговування всього европейського ринку. Це надзвичайна можливість. Я знаю, що на мій коментар була реакція.

Українці спостерігають, що відбувається з іншими країнами, які долучилися до Митного союзу, спостерігають за можливостями, які демонструє Европа. Думаю, що українці роблять висновки, схожі на ті, про які я говорю. Зближення відносин з ЕС не обмежує альтернативи, а лише розширює.

НОВІ ВИДАННЯ

Про діяспору – все повніше

В Донецьку у видавництві „Східній видавничий дім" у другій половині 2012 року вийшло унікальне науково-довідкове видання „Українська діяспора: літературні постаті, твори, бібліографічні відомості", яке вміщує важливі інформації про 1,000 поетів, прозаїків, літературознавців української діяспори. У часовому вимірі охоплено XIX-XXI ст.

У книзі подано відомості про українських письменників діяспори: біографічні факти, творчу діяльність, довідкові та літературно-критичні матеріяли, що допоможуть в опрацюванні необхідної літератури та осмисленні їхньої багатогранної художньої творчости. Видання підготовлене і здійснене під еґідою Донецького відділення Наукового Товариства ім. Шевченка, Донецького відділення Товариства „Україна-Світ", Українського культурологічного центру міста Донецька. Праця має енциклопедичний характер і призначена як для фахівців-філологів, так і широких кіл читачів, які цікавляться художньою літературою, розмаїтим літературним процесом української діяспори.

Керівник проекту і відповідальний за випуск – проф. Володимир Білецький. Автор-укладач – проф. Віра Просалова. Книга видана за результатами конкурсу проєктів Донецької обласної державної адміністрації у 2012 році. Докладнішу довідку можна одержати за адресою: ukcdb@stels.net

Нужче вміщуємо відгук доцента Донецького Національного унівесритету Ольги Хамедової на це видання.

Творчість української діяспори – вже відкритий материк у літературознавчому світі, проте ще глибоко не досліджений, з багатьма „білими плямами". Віра Просалова – один з тих „золотошукачів", які відкривають скарби цієї terra incognita, її дослідницькі пошуки втілені в докторській дисертації „Празька літературна школа: текст, контекст, інтертекст". Гідним продовженням цієї шляхетної справи стала її нова книга „Українська діяспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості".

Авторка цього словника-довідника виконала величезну роботу: старанно і скрупульозно збирала, систематизувала біографічні і бібліографічні відомості про письменників, глибоко і неупереджено проаналізувала їхню творчість у контексті українського літературного процесу.

Цілком вмотивовано і логічно, що словникова стаття складається з трьох частин: спочатку подана інформація про життєвий і творчий шлях культурного діяча, потім – відомості про його видані твори, остання частина – перелік літературознавчих джерел. Така структура дає цілісне уявлення про рівень представлення певної постаті, його творчої діяльности у сучасному літературознавстві. За довідковим виданням В. Просалової можна зробити висновки, що лише деякі письменники (Володимир Винниченко, Євген Маланюк, Віктор Петров та інші) перебувають у центрі уваги дослідників, а творчість переважної більшости – поза науковою сферою.

Цікаво, що автор представляє у новому світлі деяких відомих діячів політики і культури, відкриває невідомі широкому загалу аспекти їхньої діяльности. Наприклад, про ролю Симона Петлюри в українській історії написано чимало, проте його художньо-документальні і публіцистичні твори не проаналізовані ґрунтовно. Таким чином, автор цієї книги наголосила на важливому завданні майбутніх дослідників – необхідності належної оцінки творчої діяльності митців діяспори в контексті української культури.

Провідна ідея книги – варта пошанування та людина, яка не тільки не втратила національну свідомість, але й зформувалася як український митець в умовах еміґрації.

Словник-довідник В. Просалової знайде собі гідне застосування і у вищій, і в середній школах. Книга допоможе фахівцям вищої школи при викладанні основного курсу історії української літератури студентам гуманітарних спеціяльностей. Вчителя середньої школи словник зорієнтує в темі „Українська література за межами України". Ця нига також може стати основою спеціяльних та факультативних курсів для клясів філологічного напряму середніх шкіл, гімназій, ліцеїв, колеґіюмів.

Творці української літератури прагнули зформувати свого читача в умовах еміґрації, проте сподівалися і на потенційних майбутніх читачів у вільній Україні. Книга В. Просалової повернула із забуття митців української діяспори, їхні твори. Вони повернулися додому, тепер назавжди.

Донецьк

20 чеських книжок про Закарпаття – все ще невідомі

Олександер Гаврош

Ми любимо нарікати, що нецікаві світові. А тим часом навіть не знаємо чимало з того, що світ написав про нас. Як, наприклад, у випадку з чеською літературою.

Цілих 20 років – від 1919-го до 1939-го – Закарпаття входило до складу Чехословаччини. Маловідомий край викликав велику цікавість чеських інтелектуалів, які присвятили йому чимало праць.

У 1985 році випускник Празького університету філолог Віктор Будін захистив дипломну роботу на тему „Образ Закарпаття у чеській літературі і публіцистиці", яка згодом вийшла окремою книжечкою.

Так от, за 1919-1945 рік В. Будін нарахував 23 окремі прозові книжки, написані чеськими авторами на закарпатську тематику. (Практично щороку – по книжці). Подамо їх тут повністю, бо цей перелік в Україні невідомий:

Іван Ольбрахт – „Про любов до Батьківщини, начальство та інші сумнівні поняття" (1919 рік); Алоїз-Квєтослав Одерський – „Данило та Ілка" (1922); Ярослав Дурих – „Чарівний ліхтар" (1926); Ярослав Ґубалек – „З тіней карпатських лісів" (1926); Карел Чапек – „Баляда про Юрка Чупу" (1929); Йозеф Спілка – „Бронза" (1929); Владислав Ванчура – „Останній суд" (1929); Ян Врба – „Душа в горах" (1931); Іван Ольбрахт – „Земля без імені" (1932); Вашек Каня – „Підкарпаття" (1932); Зденек-Матей Кудєй – „Гуцульська республіка" (1932); Карел Чапек – „Гордубал" (1933); Станіслав-Костка Нейман – „Едельвейси з Попа-Івана" (1933); Іван Ольбрахт – „Микола Шугай, розбійник" (1933); Міла Валентова – „Петро" (1933); Станіслав-Костка Нейман – „Чехословацька подорож" (1934); Іван Ольбрахт – „Гори і століття" (1935); Р. Гордон, В. Младій – „Самі. (На Сході Республіки – тиша)" (1936); Йозеф Кнап –„Пуста" (1937); Іван Ольбрахт – „Голет в долині" (1937); Ярослав Дурих – „Прогулянки по рідному краю" (1938); Юліюс Комарек – „Лови в Карпатах" (1942).

З названих авторів троє є клясиками чеської літератури – К. Чапек, В. Ванчура та І. Ольбрахт. Ще декілька були відомими постатями літературного процесу міжвоєнного часу. І тільки кілька імен нічого не скажуть сучасному читачеві.

Однак, українською мовою з цих 23 прозових книжок перекладено усього п'ять: чотири Ольбрахтові – „Микола Шугай, розбійник", „Голет в долині", „Земля без імені", „Гори і століття" та роман К. Чапека „Гордубал". Тобто, навіть з того, що написано про нас, ми спромоглися донести до свого читача якихось 20 відс. Ба, навіть не доперекладали й усі твори про себе того ж К. Чапека та І. Ольбрахта! А це ж близька слов'янська мова, а не якась рідкісна і екзотична для нашої філології!

Після війни, коли Закарпаття возз'єдналося з Україною, зацікавлення до нього з боку чеських письменників помітно вщух, хоча й далі траплялися книжки на закарпатську тематику. Зокрема можна назвати репортажі Яроміра Томечека про повоєнну Колочаву, видані окремою книжкою у 1985 році.

Ще гірше стало після розпаду Чехословаччини на початку 1900-их років. Як тільки кордон Чехії відсунувся на сотні кілометрів, Закарпаття стало занадто далеким і нецікавим. Тільки зараз почалася робота над першим виданням чеської книжки на закарпатську тематику за часів незалежности України. Її автор – відомий чеський журналіст Рене Кочік, який закінчив україністику у Брно і регулярно відвідує Срібну Землю з 1994 року. Це також буде збірка репортажів про леґендарну для чехів Колочаву, але вже часів незалежности.

Отож навіть той масив прози, який про нас є в іншій літературі, ми не те, що не прочитали, а навіть не можемо скласти його повний перелік. Подібна ситуація, гадаю, і з угорською літературою, поль-

(Закінчення на стор. 14)

ПОСТАТІ

На честь 100-річчя Антоніни Горохович

Інна Нагорна

РІВНЕ. – 2-3 березня обласна організація Союзу українок провела академію на вшанування пам'яті почесної представниці Союзу українок і Пласту, дослідниці української літератури і видатної діячки пластового руху Антоніни Горохович, яка багато працювала для України, хотіла бачити український народ сильним і вільним.

Звучали поезії у виконанні заслужених артистів України Галини Цьомик та Галини Топоровської. На виставці книг з серії „Бібліотечка Літературного музею Уласа Самчука в Рівному" була книга А. Горохович „Багатшати душею", яка вийшла в Україні вперше у 2011 році в музеї У. Самчука. 3 березня виповнилося 100 років від дня її народження.

Народилась А. Горохович в селищі Великі Межирічі, на Рівненщині. Після закінчення у Рівному української гімназії працювала в Союзі українок Волині, захоплювалась літературою. В ті часи освітньо-громадську працю заборонив польський уряд і А. Горохович виїхала до Львова, де стала студенткою філологічного факультету Львівського університету. Друга світова війна перервала її навчання.

Інна Нагорна розповідає про книгу Антоніни Горохович „Багатшати душею".

Виїхавши до Німеччини, дівчина закінчила аґрономічні студії в Мюнхені і Реґензбурзі. На еміґрації вона віддано працювала в Пласті, виконуючи обов'язки головної референтки Уладу Пластових Новачок. Коли приїхала до Канади 1949 року, продовжила працю в Пласті, учителювала в українських школах і на курсах українознавства, навчалася в Отавському університеті.

У 1963-1990 роках А. Горохович творчо співпрацювала з Союзом українок Канади, з журналом „Промінь", майже в кожному його числі друкуючи статті на літературні та громадські теми під псевдонімами Уляна Пелех, Волинянка, Сестричка Уля та іншими.

У 1968-1981 роках була членкою редакційної колеґії пластового журналу „Юнак". З 1971 року редаґувала журнал для дітей „Готуйсь" та журнал „Пластовий шлях". Публікації письменниці можна було читати у „Свободі", „Новому шляху", „Українському голосі", „Літописі Волині". Вона була членкою редколеґії літературного журналу „Нові дні".

Серед виданих праць А. Горохович – педагогічна книжка „Батьки і діти" (1965), дослідження „Діялог у стилі Лесі Українки" (1978), „Поетика Лесі Українки і її афоризми"(1980), „Від розстріляного до замученого відродження"(1988).

Коли 11 грудня 1989 року в Торонто, в залі Українського національного об'єднання, відбувався вечір на пошану А. Горохович, на сцені був напис: „Вітаємо Вас, дорога Тоню!", який свідчив про вияв сердечної приязні учасників імпрези (а в залі було понад 300 осіб) до громадської діячки, учительки, журналістки, письменниці, наставниці молоді і редактора пластових видань.

Всупереч обставинам життя, А. Горохович вперто йшла до здобуття ґрунтовної філологічної освіти, і 6 жовтня 1967 року, вже 54-літньою, захистила маґістерську працю на Славістичному відділі Отавського університету в Канаді. Її шанував Улас Самчук, і коли його обирали головою якогось громадського комітету, то він наполіг, щоб секретарем комітету була А. Горохович, яка мала організаторські здібності.

А. Горохович неодноразово приїздила в Україну, відвідувала сім'ї репресованих, допомагаючи їм морально й матеріяльно. У „Літературній Україні" від 15 серпня 1978 року читаємо: „Зійшовши з літака, пані Горохович поспішає до деяких своїх „друзів", таких, як Н. Світлична чи М. Коцюбинська, щоб розказати їм про антирадянську діяльність зарубіжних оунівських організацій".

А. Горохович померла 3 квітня 1997 року в Торонто, похована в Україні.

20 чеських...

(Закінчення зі стор. 13)

ською, німецькою, румунською. Книжок (до того ж –вартісних!) про Україну доволі. Просто треба вміти з горіха вилущувати зерня.

Але для початку треба хоча б ту крислату гілку пригнути, аби позбирати плоди...

Ужгород

Цікавий детектив...

(Закінчення зі стор. 8)

Впадає у вічі багатство інформацій про життя різних народів, народностей і племен Радянського Союзу: для цього напевне авторові довелося дуже багато прочитати і почути порад від різних знавців.

На жаль, у праці трапились деякі неточності. Ні Тарас Шевченко, ні Іван Франко не мали жодного відношення до радянської влади. Також 988 рік є історичною датою хрещення Руси-України. Безпотрібно автор вживає нецензурних висловів. На англійське окреслення „whore" подає українською мовою, латинською азбукою, „curba" – замість „curva". Цих незначних неточностей можна було оминути, з'ясувавши їх з українськими істориками і мовниками.

Названі огріхи ні в якому разі не зменшують вартости твору. „Хлопець з четвертого реактора" – це справді цінний вклад письменника українського походження в американську літературу. У цьому ключі можна назвати авторів, що народились в США і пишуть англійською мовою, – Аскольда Мельничука, Олександра Мотиля, Ксеню Рихтицьку, а з музичної творчости – солістку Христину Сливоцьку, дириґента Марію Кузьму. З політичної літератури – Адріяна Каратницького й інших. Їхня творчість є видимим вкладом в американську культуру.

Книжку О. Стельмаха „Хлопець з четвертого реактора" можна набути у крамничці Українського музею в Ню-Йорку (при 6-ій вулиці). Ціна 15 дол.

Ню-Йорк

Молодь навчали у таборі „Відвага“ в Ковалівці

Сергій Кузан

КОВАЛІВКА, Полтавська область. – Всеукраїнський вишкільний табір „Відвага“ ім. Івана Гавдиди, який відбувся 1-12 серпня, організував Молодіжний Націоналістичний Конґрес (МНК). До табору прибули близько 100 юнаків та дівчат з Львова, Тернополя, Чернівців, Києва, Полтави, Сум, Харкова, Луганська, Дніпропетровська, Донецька та інших міст України.

Всеукраїнська молодіжна громадська організація МНК була створена 10 лютого 2001 року з ініціятиви Організації Українських Націоналістів (революційної) для вишколу членства, захисту прав та інтересів української молоді, пропаґанди ідей українського націоналізму.

Таборовики прослухали лекції, присвячені мандрівництву, табірництву та виживанню в природі, навчалися орієнтування на місцевості, основам громадської діяльності. Діяла виставка „Армія нескорених“, присвячена боротьбі Організації Українських Націоналістів та Української Повстанської Армії.

Свою фізичну вправність таборовики доводили у численних змаганнях та спортивних іграх, зокрема з реґбі, кікбоксінгу, смуги перешкод, теренової гри, сплаві на каяках та ін. Був також окремий карний рій, куди потрапляли таборовики за різні порушення і нелегкою працею виборювали право повернутися до свого рою.

Невід'ємною частиною були перегляди фільмів та вечірні ватри, де учасники співали повстанських та стрілецьких пісень, обмінювалися листами – усі дні діяла „Таборова пошта“.

Після таборування учасники поклали квіти до пам'ятника Запорізьким козакам, що в Полтаві.

Молодіжний Націоналістичний Конгрес подякував за сприяння у проведенні „Відваги“ Лізі Українок Канади, Злученому Українському Американському Допомоговому Комітетові, іншим жертводавцям.

Сергій Кузан – голова Молодіжного Націоналістичного Конґресу.

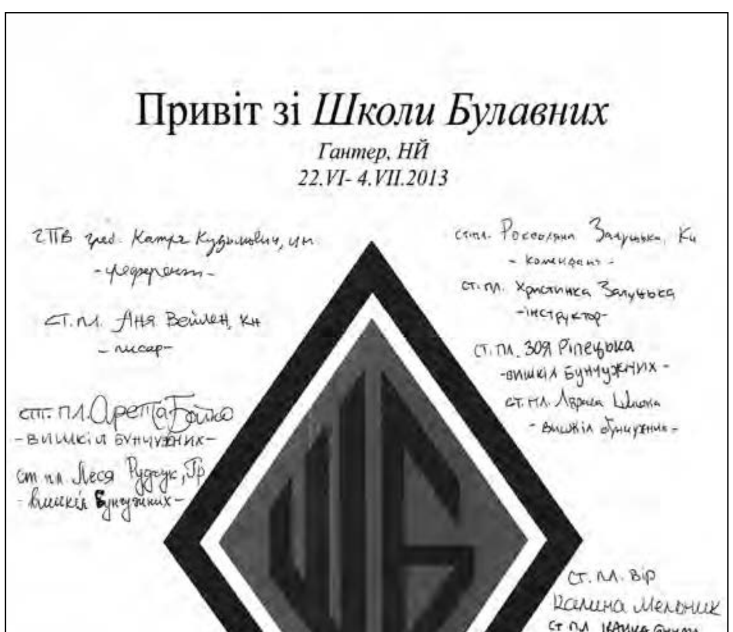

Екскурсія на виставці „Армія нескорених“.

Учасники табору „Відвага“ ім. Івана Гавдиди.

Привіти з літніх Пластових таборів

Школа булавних, Гантер, Ню-Йорк.

Лісова школа 52-13. Вишкіл булавних, Гантер, Ню-Йорк.

ПАНОРАМА ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

Година пам'яті Богдана Лепкого

Тетяна Бударь

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 22 липня в музеї Богдана Лепкого відбулася година пам'яті – до 72-ої річниці відходу у вічність славного земляка. Було запалено свічку пам'яті.

Вінок квітів до пам'ятника Б. Лепкому поклали лавреати премії Братів Лепких Надія Волинець, Надія Дирда і Ярослава Мазурак. Про творчу й громадську діяльність, останні роки життя Б. Лепкого, його пошанування розповідали у виступах працівники музею, вірші поета читали Тетяна Лапунька і Тарас Андріїв.

Завершилася зустріч спільною фотографією біля пам'ятника Б. Лепкому та виконанням його пісні „Журавлі".

Учасники зустрічі біля пам'ятника Богданові Лепкому в Бережанах. (Фото: Тетяна Будар)

Змагалися найсильніші чоловіки

Євген Цимбалюк

РІВНЕ. – 18 серпня відбулося змагання стронґменів за Чашу України, яке зібрав 40 силачів з України, Росії й Молдови. Спортовці пересували велетенське колесо, переносили на 20 метрів „коромисло" вагою понад 300 кілограмів, піднімали 100-кілограмову колоду, бігли 40 метрів з валізами вагою до 130 кілограмів, піднімали штанґу вагою 250 кілограмів.

Переможцями в трьох вагових категоріях стали Олег Пилип'як і Павло Краснов зі Львова, Павло Костенюк з Чернівців. Головним суддею змагань був Василь Вірастюк, найсильніша людина світу, почесний президент Федерації стронґмену України.

Під час змагань найсильніших чоловіків. (Фото: Євген Цимбалюк)

Фестиваль середньовічної культури

Марта Осадца

УРИЧ, Львівська область. – 2-4 серпня відбувся восьмий фестиваль середньовічної української культури „Тустань", на який приїхали реконструктори старовини з Тернополя, Києва, Харкова, Івано-Франківська, Чернівців, а також з Польщі та Литви.

Воїни-лицарі зійшлися у поєдинку під скелями, на яких від IX до XVI ст. височіла фортеця, були митниця та оборонний пункт Київської Русі. У програмі фестивалю були старовинні танці, турніри та штурм фортеці.

Тустань – наскельний оборонний комплекс, пам'ятка архітектури.

Двобій лицарів в Тустані (Фото: ЗіК)

Одеська юнь добре козакує

Гостей музею вітали юні співаки та музиканти. (Фото: Сергій Горицвіт)

Сергій Горицвіт

ОДЕСА. – Музеєві історії й розвитку українського козацтва Молодіжної паланки „Чорноморського округу Козацтва Запорозького" 25 березня виповнилося п'ять років. Директором його є отаман Молодіжної паланки Сергій Шпак.

Свідками 600-річної історії міста є старовинні мечі, списи та багнети, що зберігаються у музейних вітринах. А нещодавно художник Анатолій Утюжников доповнив експозицію діорамами „Штурм Хаджибейської фортеці" та „Козацька застава на Шкодовій горі".

Музей створив філію у школі ч. 77, фолкльорний гурт, гуртки традиційного українського вишивання та петриківського розпису.

22 команди брали участь у зборі „Джура"

Євген Корецький

ДУБНО, Рівненська область. – Найкрасивіша природна місцина міста з назвою „Острівок" стала базою для Всеукраїнського збору „Джура-2013: Волинська Січ", на який 8 липня приїхали з усієї України 22 команди – понад 300 школярів, які стали фіналістами обласних змагань і протягом 10 днів виборювали перемогу на всеукраїнському рівні.

Учасники гри „Джура". (Фото: Євген Корецький)

Вони брали участь у конкурсах, в історично-пізнавальній грі „Відун", надавали медичну допомогу, долали смуги перешкод, показували вміння орієнтуватися на місцевості, змагалися в мистецькому конкурсі „Ватра" і козацькому турнірі „Лава на лаву".

Військово-спортивна патріотична гра „Джура" в Україні проводиться п'ятий рік поспіль.

Церква провела дитячий табір

Євген Цимбалюк

МЛИНІВ, Рівненська область. – При Свято-Михайлівському храмі діє недільна школа, яка 9-11 липня з благословення Архиєпископа Рівненського і Острозького Української Православної Церкви Київського патріярхату Іларіона організувала християнський табір при Свято-Георгіївському чоловічому монастирі на „Козацьких могилах".

Таборовики брали участь у відправах в монастирі, а на освяченні хреста в селі Пляшева дитячий хор храму виконав духовні піснеспіви. Відбулися різноманітні конкурси, екскурс в історію Козаччини.

Вечірня настанова юним таборовикам. (Фото: Євген Цимбалюк)

Ігор Раковський був вірним Україні

Св. п. Ігор Раковський. (Фото: архів „Свободи“)

Про смерть мого приятеля св. п. Ігоря Раковського 27 червня мене повідомив о. д-р митрат Іван Дацько. З покійним нас в’язала довголітня співпраця у різних проєктах державного, музичного, релігійного і політичного значення. І. Раковський був енерґійною і діловою людиною, українським патріотом. Його усі знали в Ню-Йорку і він усіх знав.

Наша перша зустріч відбулася на Союзівці, де він співав з своєю оркестрою. Мав дуже гарний голос. Ми зразу подружилися, бо він був легкий у спілкуванні. Згодом він познайомив мене з своїм батьком, який працював у „Самопомочі“, та мамою, як була активною у жіночій організації Ню-Йорку. Після цієї зустрічі ми часто зустрічалися, бо я часто відвідував Ню-Йорк, працюючи на найбільших кораблях світу „Квін Елізабет І“ та „Квін Мері І“. Так дійшло до тісної дружби та співпраці у різних проєктах, деякі з яких варто згадати.

1985 року відбулося перше міжнародне концертове турне хору „Думка“ під керівництвом Семена Комірного. Хор виступив у Великобританії, Німеччині, Франції та Австрії з великим успіхом.

У 1988 році хор „Думка“ виступив у спільному концерті в найбільшій залі Албертголу в Лондоні спільно з хором 1000-ліття з Великобританії (головний дириґент Ярослав Бабуняк), Візантійським хором з Ґоляндії д-ра Мирослава Антоновича, дівочим хором „Веснівка“ з Торонто під керівництвом Галини Квітки-Кондрацької, та народним балетом „Орлик“ під керівництвом Дмитра Парадика та Марії Бабич. Концерт був присвячений 1000-річчю хрещення Руси-України. Заля на 5,300 місць була ущерть повна. Майже 400 голосів виконали програму музичних творів.

У 1989 році відбувся концерт з нагоди 95-річчя Українського Народного Союзу та 40-річчя хору „Думка“ у Авері Фішер Гол Лінкольн-центру Ню-Йорку. Я був запрошений на цей концерт як конферансьє. І. Раковський був головою хору.

1991 рік. Повернення Верховного архиєпископа Української Греко-Католицької Церкви Мирослава-Івана Любачівського з Риму до Львова. З огляду на досвід І. Раковського як активного працівника служби безпеки на летовищі Ню-Йорку постала думка запросити його у ролі особистого охоронця Кардинала Любачівського під час візитацій в містах західної України, але з умовою, що ця праця має бути на громадській засаді. Він зразу погодився на ці умови й від квітня до лютого наступного року виконував свої обов’язки. Згодом приїхала, також за свої гроші його дружина, яка, до речі, співала у хорі „Думка“. Вона допомагала у різних справах, бо усякої праці було дуже багато.

У 1994 році під час першої Міжнародної конференції по боротьбі із організованою злочинністю І. Раковський у Львові познайомився з полковником міліції Ігорем Цікалом і розповів йому про досвід з Америки. Після цих розмов запросили І. Раковського читати лекції в Академії внутрішніх справ України. Тоді вирішили скликати міжнародну конференцію по боротьбі з наркобізнесом.

Конференція відбулася 16-19 серпня 1994 року. 33 країни світу прислали своїх представників. Матеріяли конференції появилися окремою книжкою, у якій була висловлена подяка за активну участь в проведенні конференції І. Раковському та мені.

Ігор Раковський супроводжує Верховного архиєпископа Української Греко-Католицької Церкви Мирослава-Івана Любачівського. (Фото: архів „Свободи“)

А наступного року відбулися виступи Ансамблю пісні і танцю Міністерства внутрішніх справ України України у США під керівництвом підполковника Романа Черепахи. 76 співаків, музикантів, танцюристів з успіхом виступили у Ню-Йорку, Філядельфії, Чикаґо, Дітройті та інших містах. Ансамбль три ночі ночував і харчувався на Союзівці, де також дав концерт.

Я подав тільки шість проєктів, у яких брав участь І. Раковський і до яких я був причетний. Не жалував сил І. Раковський – вояк, добрий християнин, патріот, суспільно-громадський діяч, любитель української пісні.

Нехай чужа земля буде йому легкою, а пам’ять про нього – вічною!

Володимир Луців,
Лондон

Будьмо пильні...

(Закінчення зі стор. 2)

цієї „держави в державі": її собача відданість партії втратила вагу, критерієм успіху стали гроші, збагачення – те, чого чекісти не вміли. На час з'яви В. Путіна в Кремлі російська економіка з її найперспективнішими підприємствами вже перебувала у вмілих руках олігархів. Значне їх число були євреями – згадаймо хоч би талановитих менеджерів Михайла Ходорковського чи Бориса Березовського, і ця обставина особливо пригнічувала каґебістську „державу", яка в часи СРСР запекло боролася з „міжнародним сіонізмом".

В. Путін радикально змінив ситуацію, судами і тюрмами підім'явши олігархію і повернувши вирішальний у країні вплив своїй рідній каґебістській стихії. Д-р Ольга Криштановська, відомий російський соціолог, пише, що в сучасних політичних і комерційних структурах Росії кількість людей, пов'язаних з органами безпеки, становить 78 відс.

Та В. Путінові страшно не поталанило. Вже дуже близький до втілення амбітний його намір перетворити Росію на енерґетичну наддержаву неочікувано зазнав фіяско: Европа й Америка знайшли шляхи до енерґетичної незалежности, ціни на енерґоносії різко впали, ріка нафтодолярів у Росію катастрофічно зміліла. Сповільнення в економіці неминуче веде Росію до ще гостріших соціяльних проблем, ніж ті традиційні, котрі її й не полишали, пов'язані з постійним зменшенням її населення – з п'янством, з неґативною екологією, з наступом азійського мусульманства. Вже сьогодні 20 млн. росіян ледве зводять кінці з кінцями на місячну платню до 100 евро, третина будівель країни – в антисанітарійному стані, тривалість життя чоловіків – 59 років. Понад 2 млн. дітей шкільного віку не мають змоги відвідувати школу.

При цьому всьому Росія як держава зовсім не орієнтована на економічний і культурний розвиток суспільства. Не випадково стрижнем її сьогоднішнього мнимого „відродження" є „велика вітчизняна війна" і „велика перемога". Це ніщо інше, як мимовільне визнання, що, окрім війни і насильства, ця держава ні на що більше не придатна.

Молодий британський дослідник Олівер Балоґ, декілька років проживши в Росії, пише: „Росія не має в запасі навіть 20 років. Коли ґенерація Путіна відійде і настане черга нової, ця остання матиме справу з жахливою спадщиною, і завдання перед нею стоятимуть неймовірно складні".

В. Путін, цей псевдоінтеліґент з одновимірним каґебістським світоглядом, даремно втрачає час, „рятуючи" Росію поновним підпорядкуванням її колишніх „колоній". Можливо, для росіян Митний союз, Евразійський економічний союз і мав би рятівний сенс – як ринок для російських товарів і нові місця праці – якби ж не викликав опору в тих народів, що вже вповні скуштували імперської зверхности Москви. Прямо їх не можна підкорити.

Навіть національно байдужий режим В. Януковича опирається цьому. А часу справді нема: в листопаді Україна може бодай однією ногою ступити на поріг спільного европейського дому. Тому треба діяти швидко і водночас двома перевіреними імперським досвідом методами.

Перша – викликати враження, нібито до Москви тяжіє велика, ледь не більша, частина українців. Цю функцію виконують „реґіонали" у Верховній Раді, яких вособлює відвертий ворог України Вадим Колесніченко, і майже всі міністри, взірцем антиукраїнства яких служить Міністер освіти Дмитро Табачник. А „широку громадськість" представляє провідник проросійського „Вибору України" Віктор Медведчук.

Тільки чомусь і цього всього замало. Тому що свідомі українці добре знають, хто є хто в Україні. І тут В. Путін зі своїми десятками тисяч аґентів з легкою душею покладається на добре йому відомі засоби невидимої війни проти незалежної України. Мета – беззастережно скомпрометувати Україну перед рештою світу, щоб її наближення до Европи нікого в Европі не тішило.

Зварені на кремлівській пропаґандивній кухні антиукраїнські провокації котяться хвиля за хвилею: українці – антисеміти, українці – фашисти, на совісті українців – ґеноцид поляків. І скрізь так очевидно торчать вуха замовників цієї „музики", що аж смішно. Ось запорізький молодик з проросійської „Слов'янської ґвардії", начепивши на одяг атрибути „Свободи", роздушує яйце на плечі польського Президента Броніслава Коморовського. Ось „українець" Павло Лапшин заарештований в Лондоні за антимусульманський тероризм. Ось „українця" Михайла Ритікова з Одеси розшукують як гакера, котрий обікрав низку американських банків. Ось „українця" Рашида заарештували в Єгипті як „сирійського моджахеда"…

До листопада, до дня вільнюської зустрічі „Східного парнерства" ЕС, станемо свідками ще й не такого. Не біймося, чи витримає Україна. Питання в тому, чи довго на цьому сатанинському шляху самознищення витримає Росія...

Ділимося сумно-болючою вісткою
з друзями й українською громадою,
що після невиліковної недуги на 72-му році
багатотрудивого життя, 12 серпня 2013 року
у Стерлінґ Гайтс, штат Мишиґен,
переставився у Божу вічність муж, батько і брат

св. п.

ХРИСТИЯН ШАЛАЙ

народжений 3 січня 1942 року у Блюмберґу, Німеччина.

Похоронні обряди відбулись: 14 серпня була відправлена Панахида, а 15 серпня заупокійна св. Літургія в Українській католицькій церкві Непорочного Зачаття у Гемтремку – Детройт, при численній участі мирян.

Тлінні останки Покійного похоронено 17 серпня 2013 року на цвинтарі св. Андрія у С. Баунд-Бруку, штат Ню Джерзі

У глибокому смутку залишились:
дружина - Осипа
сини - Християн і Тарас з дружиною Меґан
сестра - Богданна з мужем Михалом Сидляр
Ближча і дальша родина тут у діяспорі й в Україні

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 14 серпня 2013 року, в Бетезда, Мериленд, відійшла у вічність на 92-му році життя наша найдорожча Мама і Бабуня

св. п.

Ніна Крат Черняк

Народилася 16 листопада 1920 року в Умані в Україні. Вдова св. п. Адріяна Черняка, донька св. п. ген. Михайла та Євдокії Кратів.

В глибокому смутку залишилися:
Діти: Марко і Ганя Черняк
Внуки: Адріяна і Марко Мак

Вічна Їй пам'ять! Нехай з Богом спочиває.

Бажаючих просимо складати пожертви в пам'ять покійної на
Ukrainian Historical and Educational Center of New Jersey
135 Davidson Ave., Somerset, NJ 08873; http://www.ukrhec.org/

У ДЕСЯТУ ДУЖЕ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого найдорожчого
МУЖА і БАТЬКА

св. п.

ОЛЕКСАНДРА СКОПА

котрий відійшов у вічність 3 вересня 2003 р.
в Сан Дієґо, Каліфорнія,
просимо друзів згадати Покійного у своїх молитвах.

Дружина – СОФІЯ
дочки – ВІРА з чоловіком БОГДАНОМ КНЯГНИЦЬКИМ
– НАДЯ з чоловіком ПЕТРОМ ШЛІХТОЮ

Вже п'ять років тужимо за нашим
незабутнім мужем, батьком та дідусем.

св. п.

інж. Мирослав Троян

народжений 26 лютого 1926 року,
відійшов у вічність 7 вересня 2008 року.

Світла памя'ть про нього залишиться в наших серцях назавжди.

Поминальна св. Літургія буде відправлена 7 вересня 2013 року, о 9-ій годині ранку в Українській католицькій церкві св. Архистратига Михаїла в Ню-Гейвен, Кон., а також у родинному місті Троянів у Ходорові, та у Львові, Чикаґо, Ілл. і Монтреалі, Канада.

Дружина Надія, доньки Дарія, Віра, Христя і Наталка та їхні родини.

У пам'ять покійного, родина складає пожертву на українську католицьку церкву св. Архистратига Михаїла.

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція